

MØTEINNKALLING

Utvalg: FORMANNSKAPET
Møtested: Kommunestyresalen
Møtedato: 29.11.2016 **Tid:** 18:00

Eventuelt forfall meldes til tlf. 78 78 20 00
Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr.	Tittel
72/16	16/833	ÅRSBUDSJETT 2017 OG ØKONOMIPLAN 2017 - 2020
73/16	16/835	VAR-GEBYR 2017

Berlevåg 23/11-16

Rolf Laupstad
Ordfører

ÅRSBUDSJETT 2017 OG ØKONOMIPLAN 2017 - 2020

Saksbehandler: Vibeke Richardsen

Arkiv: 145

Arkivsaksnr.: 16/833

Saksnr.: Utvalg**Møtedato**

72/16 Formannskapet

29.11.2016

/ Kommunestyret

Innstilling:

Det vedlagte forslag til økonomiplan for 2017-2020 fastsettes som det fremgår av eget dokument. Økonomiplan 2017-2020 gir rammer for drift og investeringer i årsbudsjettet for 2017.

Rådmannen får fullmakt til å innarbeide de økonomiske konsekvensene av det vedtatte årsbudsjettet i økonomiplanen.

Følgende spesifikke tiltak ligger i tallmaterialet:

- Skatteanslaget setes til kr 21 062 000 i hele planperioden. Skattøret for forskuddspliktige settes til 11,8 % for 2017
- I medhold av eiendomsskatteloven §§ 2 og 3 skal følgende utskrivningsalternativer benyttes for 2017: Eiendomsskattesatsen for verk og bruk er 7 promille og betales i 2 termin, mai og november.
- Ordførergodtgjørelsen settes til 90 % av stortingsrepresentantens lønn, jfr KST vedtak 46/15
- Godtgjørelsen for varaordfører settes til 1/12 av ordførergodtgjørelsen og inkluderer tapt arbeidsfortjeneste ved funksjon som ordfører.
- Forslag til driftsbudsjett vedtatt, jfr skjema 1A og 1B vedlagt i saksframlegget, herunder mål og premisser for bevilgningene.
- Forslag til investeringsbudsjett vedtas, jfr skjema 2A og 2B vedlagt i saksframlegget, herunder mål og premisser for bevilgningene.

Rammen for opptak av lån i planperioden blir:

	2017	2018	2019	2020
Låneopptak investering	22 155 000	16 110 000	6 300 000	0
Sum låneopptak	22 155 000	16 110 000	6 300 000	0

Låneopptaket for investeringsprosjektene settes til 40 år.

Rådmannen delegeres fullmakt til å ta opp lån og godta rentebetingelsene og øvrige betingelser for nye lån, samt undertegne lånedokumentene.

Rådmannens innledning:

Rådmannen legger med dette frem forslag til årsbudsjett for 2017 samt økonomiplan for perioden 2017 – 2020. Årsbudsjettet utgjør det første året i økonomiplanen.

Budsjettforslaget skal etter planen vedtas endelig av kommunestyret i møte 15. desember 2016. I samsvar med forskrift for årsbudsjett § 3 skal formannskapetets innstilling legges ut til alminnelig ettersyn i minimum 14 dager før kommunestyrets sluttbehandling.

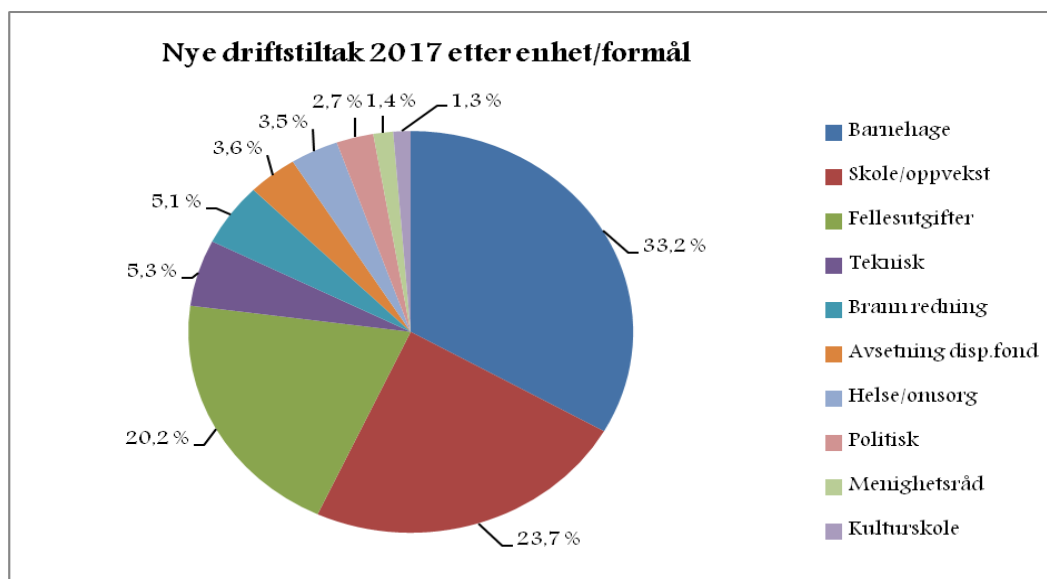
Startskuddet for den politiske innvolvingen i budsjettarbeidet startet allerede i juni 2016 med egen sak om konsekvensjustering av driftsrammene – jfr. k.sak 30/16. I løpet av høsten 2016 har det vært gjennomført i alt 4 budsjettmøter med formannskapet - derav enhetsledere har deltatt på 2 av disse. Formannskapet skal etter planen gjennomføre innstillende møte 29.november.

Administrasjonen har så langt det har vært mulig tatt hensyn til politiske vedtak og signaler som på ulike måter gir føringer for de prioriteringer som er foretatt. Budsjettforslaget prioriterer en sunn økonomisk utvikling. Det å få mest og best mulige tjenester ut av hver krone må være et overordnet og vedvarende mål for kommunen. Utvikling av de kommunale tjenestene må gjøres innenfor en økonomisk forsvarlig ramme og eventuelt ved omprioritering av eksisterende ressurser. Rådmannen ser flere utfordringer i tiden fremover som kan påvirke den økonomiske handlefriheten i negativ retning.

Til tross for stadig lavere handlefrihet først og fremst som følge av betydelig økning i kommunens lånegjeld, har vi kommet i havn med ett budsjett for 2017 i balanse som sikrer fortsatt gode tjenester for våre innbyggere. Etter gjennomført konsekvensjustering av netto driftsrammer står vi igjen med "overskudd" som gjennom rådmannens budsjettforslag er fordelt på nye tiltak gjennom hele den kommende planperioden. En skal være bevisst på at dette ikke er noen selvfølge – for mange kommuner er det sjelden eller aldri noe slikt "overskudd" for fordeling – snarere det motsatte, kutt i basis driftsutgifter framfor nye tiltak. Med det som utgangspunkt har Berlevåg et bedre økonomisk grunnlag enn mange andre kommuner.

Årsaken til dette tilskrives flere forhold der edruelig og "riktig" økonomisk styring ligger i bunnen – bla. gjennom gjeldende økonomiplan. Merk at det i gjeldende økonomiplan, som nå i stor grad nå foreslås videreført, ligger inne forutsetninger om reelle effektiviserings tiltak – hvilket omtales særskilt under i den videre saksutredningen. Utviklingen av de s.k. frie inntektene spiller også inn. Gjennom foreliggende forslag til Statsbudsjett for 2017 kommer Berlevåg godt ut sammenlignet med gjennomsnittet.

Netto "overskudd" for 2017 etter budsjettforslaget som finansierer nye driftstiltak utgjør i underkant av 2,8 mill. kroner. For hele planperioden utgjør nye driftstiltak nærmere netto 10 mill. kroner. Fordelt pr. enhet/formål fordeles nye tiltak slik etter andel i prosent som da følgelig også viser hvilke tjenester som er prioritert i dette budsjettforslaget:



Rådmannen vil særlig gjøre oppmerksom på tiltak knyttet til kulturskolen. Dette kan syns å utgjøre en liten andel sammenlignet med de øvrige, men bør likevel trekkes frem som noe unikt. Dette da det her forslås at deltakelse på kulturskolen i Berlevåg fra 2017 skal være gratis! Med dette blir Berlevåg en av de ytterst få kommunene i landet som tilbyr gratis kulturskole. Tiltaket sees på som et ledd i vårt løpende arbeid med å stabilisere og aller helst øke folketallet, trekke til oss nye yngre innbyggere og generell bolyst. Formannskapet også har gitt rådmannen i oppdrag å utrede muligheten for å på sikt innføre sponset eller gratis barnehageplass i Berlevåg. Slik utredning antas å foreligge før neste rullering av økonomiplanen (2018 – 2021).

Merk likevel, til tross for at det er rom for nye tiltak, at ønsket oppbygging av buffer gjennom disposisjonsfond får en kraftig oppbremsing gjennom dette budsjettforslaget. Ved siste rullering av økonomiplan ble det forutsatt årlig avsetning til disposisjonsfond gjennom hele planperioden. I rådmannens forslag til budsjett 2017 og økonomiplan for ny planperiode, er slik avsetning betydelig redusert. Dette har vært nødvendig for å kunne imøtekomme flere av de prioriterte nye driftstiltakene. Avsetning til disposisjonsfond kan oppfattes som et sikkerhetsnett i budsjettet – et nødvendig grep som gjør økonomien mindre sårbar.

Etter konsekvensjustering og aktivering av nye driftstiltak videre utover i planperioden er det også ved denne rulleringen behov for noe korrigerende av rammene for å få balanse, dvs. en generell netto rammereduksjon i 2019 med i overkant av 0,5 mill. kroner og i underkant av 1,1 mill. kroner i 2020. Dette er fordelt på enhetene/formål etter ca. andel av driftsbudsjettet og er registrert som effektiviseringstiltak slik:

(kr x 1.000)	2017	2018	2019	2020
Effektiviseringstiltak skole	0	0	-107	-217
Effektiviseringstiltak omsorg	0	0	-161	-326
Effektiviseringstiltak helse	0	0	-37	-76
Effektiviseringstiltak sentraladm.	0	0	-54	-109
Effektiviseringstiltak fellesutgifter	0	0	-27	-54
Effektiviseringstiltak Nav komm.	0	0	-16	-33
Effektiviseringstiltak politisk	0	0	-16	-33

Effektiviseringstiltak barnehage	0	0	-27	-54
Effektiviseringstiltak teknisk drift	0	0	-70	-141
Effektiviseringstiltak barnevern	0	0	-21	-43
Sum effektiviseringstiltak	0	0	-535	-1 085

Forslaget til investeringsbudsjett 2017 og videre i planperioden er offensivt. Etter nå å ha "landet" prosjektet med oppføring av ny skole inneværende år, legges opp til flere kostnadskrevende investeringer de kommende årene. Dette er prosjekter som i all hovedsak må lånefinansieres – hvilket dermed vil øke kommunens lånegjeld ytterligere. Stadig økning i avdrag og renter vil følgelig også tiden fremover redusere handlefriheten. Største enkeltinvesteringer i planperioden er oppføring av nytt basseng som er kostnadsberegnet til ca 48,0 mill. kroner – derav halvparten av dette er budsjettert i 2017. Også oppføring av nytt lagerbygg/garasjeanlegg er foreslått i 2017 med en antatt kostnad på ca 3,1 mill. kroner.

Rådmannen fremmer følgende overordnede strategiske mål for planperioden:

- Fortsatt økonomisk handlefrihet
- Gode og kostnadseffektive kommunale tjenester til våre innbyggere
- Tilfredse og friske medarbeidere
- Større økonomiske buffere for å møte fremtidige uforutsette utgifter

Skal vi nå disse målene må kommunen fortsatt fokusere på et aktivt internt utviklingsarbeid. Krav til effektiv drift er stadig økende samtidig som innbyggernes forventninger til tjenestenivå er økende. Dette fordrer konstant fokus på "riktig" bruk av ressursene for å sikre best mulig tjenester i en tid da inntektene reelt reduseres. Samtidig er det viktig at vi søker samarbeid om enkelte oppgaver med andre kommuner. I den forbindelsen vises også til kommunestyrets vedtak i sak om kommune-reformen, jfr. k.sak 24/16 – der rådmannen bes drøfte videre samarbeid med andre kommuner det er naturlig å samarbeide med. Slik dialog er vi godt i gang med, jfr. bl.a. innen områdene plan, byggsak, miljø, feiing og brann/redning.

Kommunen må arbeide kontinuerlig med å videreutvikle god økonomistyring på alle nivå i organisasjonen. Låneopptak i forbindelse med investeringer, personalkostnader og gjennomføring av statlige reformer gir store utfordringer både på kort og lang sikt. For å sikre en god økonomisk utvikling i årene som kommer, må det budsjetteres med et realistisk inntektsnivå og et positivt driftsresultat. Varige driftsutgifter skal ikke finansieres av midlertidige inntekter eller av fond. Et positivt driftsresultat er viktig for å skape et fremtidig handlingsrom for å kunne imøtekomme uforutsette utgifter og et usikkert rentenivå.

God dialog og samarbeid med næringsaktørene i kommunen er viktig og nødvendig for å legge forholdene til rette for ønsket næringsutvikling. Næringsutvikling er ikke noen lovpålagt oppgave for kommunen. Kommunen er likevel en viktig premissgiver for samfunns- og næringsutvikling gjennom sin rolle som planmyndighet, tilrettelegger og pådriver. Kommunen bidrar følgelig også med økonomiske rammebetingelser. Positiv utvikling for næringslivet er av stor betydning for at kommunen skal lykkes å nå de strategiske målene i tiden som kommer.

Basert på kostra-statistikk (obligatorisk rapporteringsverktøy) viser rapporter at driftsnivået innen nær alle tjenesteområder i Berlevåg har vært høyt over lang tid. Dette sammenlignet med både gjennomsnittet av kommuner i landet og andre kommuner i Finnmark. Også sammenlignet med kommuner innen samme kostragruppe (sammenlignbare kommuner fra kostragruppe 6), viser rapporter at Berlevåg på mange områder har et høyt driftsnivå. Innen enkelte områder kan det være at dette er riktig – det kan være spesielle lokale forhold som tilsier behov for et særlig høyt nivå, men det bør likevel stadig kunne stilles spørsmål hvorvidt dette er forsvarlig. Statistikk fra 2015 (siste avlagte regnskap) viser at Berlevåg posterte 55,3 % mer i netto driftsutgifter pr. innbygger enn gjennomsnittet i landet og tilsvarende 2,4 % mer enn kommuner i samme kostragruppe dette året.

Kostrastatistikk viser samtidig at Berlevåg har hatt betydelig større frie inntekter enn gjennomsnittet de siste årene. Det vil si at det har vært mulig å finansiere høyt driftsnivå med dertil høye frie inntekter. Årsaken til høye frie inntekter ligger helt og holdent i "heldige" utslag fra inntekts-systemet. Kommunens samlede årlige rammetilskudd har derfor vært høyt sammenlignet med mange andre kommuner. Skatteinngangen derimot vært meget lav i lang tid, med ca 75,0 % av landsgjennomsnittet.

De siste årene har folketallsutviklingen vært negativ for Berlevåg kommune – noen positive år, men sett over tid er tendensen klar. Demografisk ser vi at vi stadig får en eldre befolkning, dvs. at vi har stadig færre barn/unge. Det slår ut dels dramatisk på inntektsgrunnlaget til kommunen. Hver "tapt" innbygger betyr tapte inntekter, men slik inntektssystemet er lagt opp, taper vi særlig mye på færre barn/unge.

Færre innbyggere og demografiske endringer må fanges opp i den økonomiske planleggingen til kommunen. Vi må ta hensyn til utviklingen og tilpasse tjenestene til dette. Dette må gjøres gjennom både de årlige budsjettene og ikke minst gjennom handlingsplan og økonomiplan.

Berlevåg kommune har på mange måter vært i en unik situasjon de siste årene med hensyn til opparbeidet lånegjeld. Denne har vært dels svært lav sammenlignet med de aller fleste andre kommuner. Dette har vært åpenbart positivt for å nå et akseptabelt netto driftsresultat. Dette er nå i løpet av kort tid snudd - i hovedsak grunnet låneopptak for å finansiere den nye skolen. Fra å ligge på bunnen målt i lånegjeld pr. innbygger til å være i toppen. Når vi i tillegg vet at det ligger forslag til andre kostnadskrevenende prosjekter i kommende planperiode som nytt svømmebasseng og lagerbygg/garasjeanlegg m.v. som alle vil fordre nye låneopptak, vil dette bildet følgelig forsterkes ytterligere. Jo mer lån kommunen tar opp som må betjenes, jo mindre blir igjen til den løpende driften.

Saksutredning:

Rådmannen legger herved fram sitt forslag til budsjett 2017 og økonomiplan for perioden 2017-2020. Årsbudsjettet er et bevilgningsdokument, hvor kommunestyret fastsetter rammen for drift og investeringer. Økonomiplanen er et overordnet styrings- og utviklingsverktøy som viser konsekvensene av disse bevilgningene i en 4-årsperiode.

Kommunen står overfor store økonomiske utfordringer i økonomiplanperioden. Hovedårsaken er økningen i kommunens lånegjeld. Høyere lånegjeld medfører økt rente- og avdragsbelastning i driftsregnskapet, og som igjen gir utfordringer for enhetene med å opprettholde et godt tjenestetilbud.

Rådmannens budsjettforslag tar utgangspunkt i følgende:

- Kommunestyrets vedtatte økonomiplan for perioden 2016-2019
- Kommunestyrets vedtatte målkart
- Øvrige politiske vedtak gjennom året.
- Statlige styringssignaler, bl.a. gjennom kommuneproposisjonen 2017
- Administrasjonens faglige vurderinger og prioriteringer

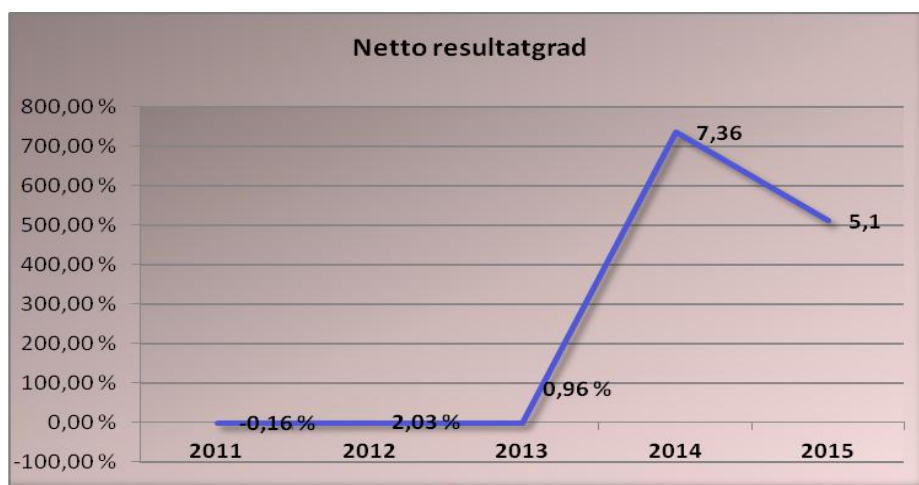
Kommuner finansieres i hovedsak av skatteinntekter, rammeoverføringer og gebyrinntekter (brukerbetaling). Skatteinntektene og rammetilskuddet fra staten omtales som frie midler, ettersom kommunene selv kan disponere disse midlene fritt så lenge lovpålagte oppgaver gjennomføres på en forsvarlig måte.

Økonomisk status Berlevåg kommune.

Berlevåg kommunes regnskap for 2015 viste et regnskapsmessig underforbruk på 8,7 mill kroner. I overskuddet var 2,2 mill kroner netto premieavvik som skal avsettes på pensjonsfond. Tidligere ble dette avsatt direkte mot fondet, men nå må kommunestyret vedta avsetningen i forbindelse med disponering av årsoverskudd.

Netto driftsresultat viser et positivt resultat på 6,3 mill kroner. Av dette utgjorde 4,9 mill kroner refusjon for ressurskrevende brukere. Netto driftsresultat viser hva kommunen sitter igjen med når driftsutgifter, netto renter og avdrag er betalt. Målt i prosent av driftsinntektene (resultatgrad) uttrykker driftsresultatet hvor stor andel av de tilgjengelige inntektene kommunen kan disponere til avsetninger og investeringer.

Figuren nedenfor viser at kommunen har hatt positivt netto resultatgrad de siste fire årene. Økte driftsinntekter og lavere lønns- og pensjonsutgifter, spesielt de to siste årene, har bidratt til et bra resultat. Det har vært sterk fokus på å effektivisere driften for å klare å ta høyde for den økte lånegjelden.

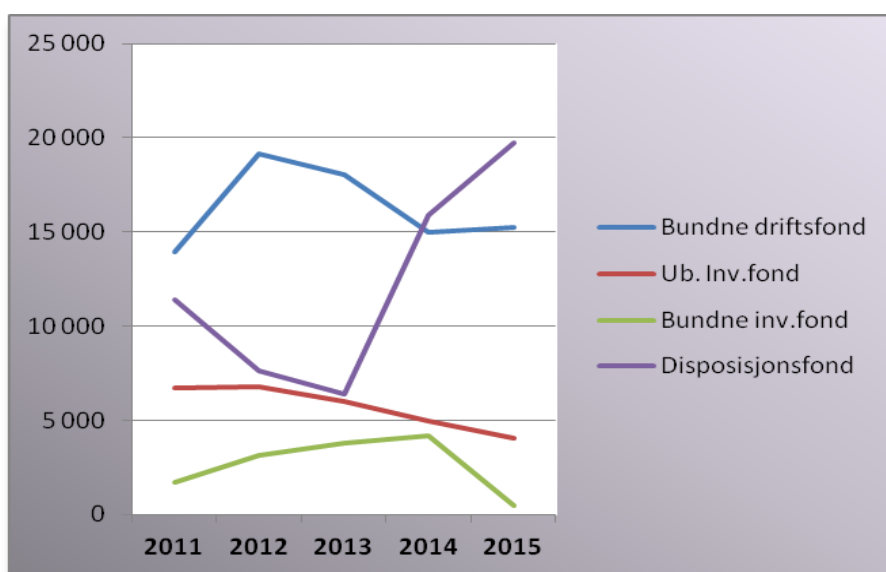


Teknisk beregningsutvalg anbefaler at netto driftsresultat bør ligge på 1 ¾ over tid for å kunne bygge opp egenkapital. Sammenlignet med kostragruppe 6, Finnmarkskommunen og landet er resultatgraden for 2015 veldig bra.

	Berlevåg	Kostragruppe 6	Finnmark	Landet utenom Oslo
Netto driftsresultat	5,4	3,4	3,2	2,9

Egenkapital:

Berlevåg kommune har en liten økning i egenkapitalen de siste tre årene. Størst økning har det vært i pensjonsfondet som er et disposisjonsfond. Dette fondet er kun en regnskapsteknisk bokføring, og det knytter seg ikke likviditet til fondet. Berlevåg kommune har hatt følgende utvikling i fondsmidlene de siste fem årene:



I 2014 ble pensjonsfondet flyttet fra bundne fond til disposisjonsfond. Dette er årsaken til endringene i disse to fondene. Nedgangen i bundne investeringsfond skyldes at det er brukt av fond husbankmidler (mottatte avdrag på startlån) til å betale ekstraordinære avdrag på lån i 2015.

Lånegjeld:

Fra å være en av kommunene med lavest lånegjeld per innbygger i Finnmark, har Berlevåg kommune i 2015 blitt kommunen med høyest lånegjeld per innbygger.

	Berlevåg	Kostragruppe 6	Finnmark	Landet utenom Oslo
Netto lånegjeld	113 908	78 475	100 759	62 112

Tabellen viser at Berlevåg kommune har relativt høy gjeld sammenlignet med andre kommuner i Finnmark og ellers i landet.

Berlevåg kommunes gjeld består av langsiktige lån til investeringer og startlån til boligformål. Videre har kommunen pensjonsforpliktelser som betraktes som langsiktig gjeld. Lånegjelden var lav fram til 2014, men har økt kraftig de to siste årene pga de store investeringsprosjektene.

Utviklingen i netto lånegjeld for Berlevåg kommune de siste årene har vært som følger:

	2011	2012	2013	2014	2015
Netto lånegjeld	14 786	13 839	15 192	48 539	113 908

Denne utviklingen på lånegjeld medfører at en større andel av de frie inntektene må brukes til å betale renter og avdrag på lån. Det vil si at kommunen har fått lavere økonomisk handlefrihet.

Sentrale økonomiske forutsetninger i 2017:

Regjeringens forslag innebærer en økning i kommunens frie inntekter på 3,625 mrd. kroner utover kompensasjon for lønns- og prisvekst sammenlignet med nivået for frie inntekter i kommuneproposisjonen for 2017. Sammenlignes det i stedet med forventet regnskap for 2016 innebærer opplegget en realvekst i de frie inntektene på om lag 0,5 mrd. kroner. Videre har regjeringen videreført at 40 pst av kommunesektorens inntekter skal komme fra skatter (inkl. eiendomsskatt).

Sammenlignet med det økonomiske opplegget i kommuneproposisjonen, er anslaget for skatteinntektene i 2016 oppjustert med 3,8 mrd. kroner. Merskatteveksten har sammenheng med ekstraordinært store uttak av utbytter til personlige skattytere, som trolig skyldes tilpasninger i forkant av skattereformen i 2016. Denne oppjusteringen vil isolert sett gi økt økonomisk handlingsrom i 2016, men ikke i 2017.

Regjeringen har også gitt bruksanvisning/føringer for anvendelsen av veksten i de frie inntektene med 600 mill. kroner. Disse fordeler seg slik:

Statlige satsinger innenfor veksten i frie inntekter	Mill kr
Tidlig innsats grunnskole	150
Opptrappingsplan rusfeltet	300
Opptrappingsplan habilitering og rehabilitering	100
Økt satsing på skolehelsetjenester og helsestasjoner	50
Sum	600

Regjeringens beregning av økt handlingsrom tar ikke hensyn til at det i kommunesektoren er en underliggende kostnadsvekst i ressurskrevende brukere.

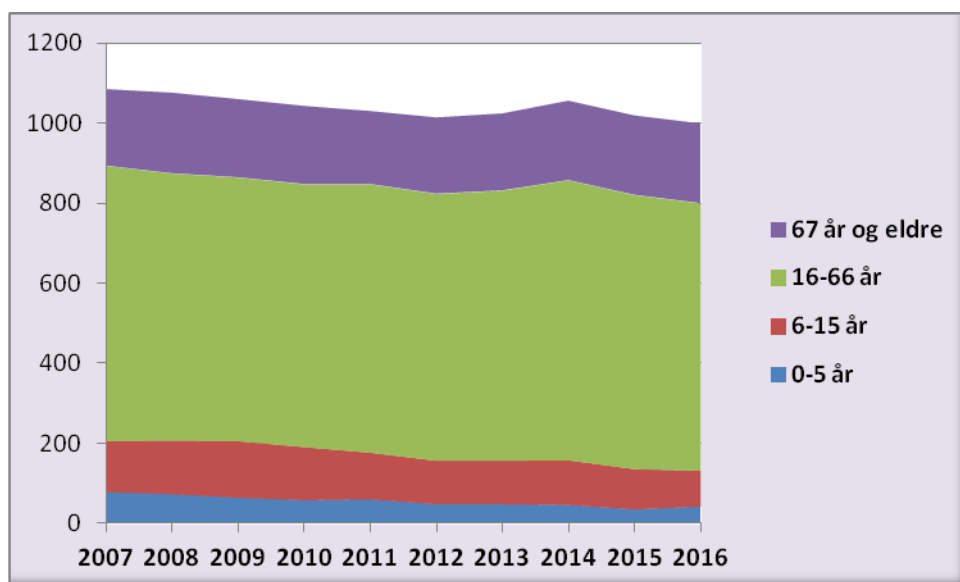
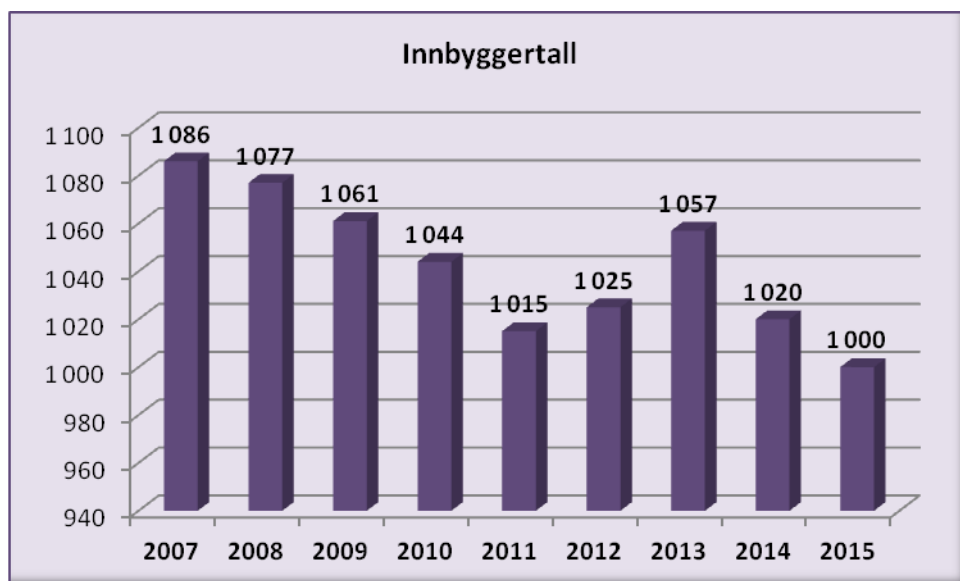
Økonomiplanperioden 2017-2020:

I henhold til kommunelovens § 44 skal kommunene og fylkeskommunene utarbeide et obligatorisk rullerende langtidsbudsjett – økonomiplanen. Budsjett 2017 følger forskrift om årsbudsjett fastsatt av KRD 15. desember 2000 med hjemmel i lov av 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner § 48 nr. 6.

Formålet med økonomiplanen er å angi hvilke utgiftsrammer de ulike kommunale resultatenehetene kan påregne og planlegge innenfor i planperioden.

Folketallet er den viktigste faktoren i beregningen av rammeoverføringer. Nedgang i folketall fører til kutt i rammeoverføringene som igjen fører til at det er vanskeligere for kommunene å ha samme nivå på tjenestetilbudet.

Berlevåg kommune har de siste årene hatt en nedgang i folketallet. Pr 1. juli 2016 har innbyggertallet gått ned til 987 innbyggere.



Demografien viser at det blir stadig færre barn/unge. I perioden 2007 til 2016 har nedgangen i aldersgruppen 0-15 år vært 74 innbyggere. Hver tapte barn/unge gir store utslag på rammeoverføringen.

Utviklingen påvirker inntektssiden (skatt og rammetilskudd), samt utgiftssiden gjennom hvilke tjenestetilbud kommunen skal prioritere i framtiden. Prognosen for

folketallsutviklingen bygger på SSB's prognose, og folketall per 1.7.2016 (987 innbyggere) er lagt til grunn ved beregning av de frie inntektene.

Utviklingen i de frie inntektene:

tall i 1000	Regnskap					Budsjett
	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Skatt	17 129	17 553	21 076	20 475	20 475	20 956
Rammetilskudd	60 371	62 447	61 472	63 384	62 989	63 531
Sum frie inntekter	77 500	80 000	82 548	83 859	83 464	84 487

Tabellen viser at det, bortsett fra i 2015, har vært en liten økning i rammeoverføringene hvert år i perioden. Befolkningsnedgangen som var fra 2013 til 2015 med 57 innbyggere var årsaken til nedgangen.

Enkelt elementene i skatt og rammetilskudd for 2016 og for økonomiplanperioden framkommer i tabellen nedfor. Ved beregning av rammetilskuddet er KS' beregningsmodell brukt. Endringer i inntektssystemet og Statsbudsjettet er innarbeidet.

Rammetilskudd (mill.kr)	2016	2017	2018	2019	2020
Innbyggertilskudd	22 919	23 010	23 082	23 134	23 162
Utgiftsutjevning	11 603	15 046	15 073	15 089	15 097
Overgangsordninger (INGAR)	130	-100	-89	-79	-69
Saker særskilt fordeling *)	100	180	180	180	180
Nord-Norge-tilskudd	8 067	8 008	7 944	7 944	7 944
Småkommunetilskudd	11 857	12 005	12 005	12 005	12 005
Ordinært skjønn	3 000	2 800	2 800	2 800	2 800
Endringer saldert budsjett	272				
Sum rammetilskudd ekskl. inntektsutjevning	57 948	60 949	60 995	61 073	61 119
Netto inntektsutjevning	5 785	5 815	5 815	5 815	5 815
Sum rammetilskudd	63 733	66 764	66 810	66 888	66 934
Skatt på formue og inntekt	20 956	21 063	21 063	21 063	21 063
SUM SKATT OG RAMMETILSKUDD	84 689	87 827	87 873	87 951	87 997

Tallene overfor er fra prognosemodellen fra KS. Administrasjonen har prisjustert (økt inntekten i budsjettet) rammeoverføringen med 1 % i budsjettet. Ved beregningene er innbyggertallet per 1.7.2016 brukt.

Fra 2017 iverksettes det et nytt inntektssystem for kommunene. De viktigste endringene er:

- Kostnadsnøklene er oppdatert for å fange opp endringer i befolknings sammensetningen, levekår, reiseavstand og andre strukturelle forhold.

- Fra 2017 vil viktig mellom de ulike sektorene i kostnadsnøkkelen for kommunene bli oppdatert årlig.
- Det blir innført et nytt bosettingskriterium basert på reiseavstander for å differensiere mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulemper på kommunenivå.
- Omlegging av regionalpolitiske tilskudd med større vekt på innbyggertall og mindre vekt på per kommune.

Inntektsutjevningen er uendret, og innføring av eventuell selskapsskatt er utsatt.

Innbyggertilskudd før omfordeling blir først fordelt med et likt beløp per innbygger. Tilskuddet per innbygger for 2017 er kr 23 313. Dette er en økning på 888 kr per innbygger sammenlignet med 2016. Deretter skjer det en omfordeling mellom kommunene på grunn av utgiftsutjevningen, korreksjonsordningen for elever i statlige og private skoler og inntektsgarantiordningen (INGAR). Videre korrigeres innbyggertilskudd for inntektsutjevningen. Det er brukt innbyggertall per 1.7.2016 i beregningene for rammeoverføringen.

Forskjellen mellom landets kommuner er til dels store når det gjelder kostnadsstruktur, demografiske sammensetninger mv. Både etterspørselen etter kommunale tjenester og kostnadene ved tjenesteytingen vil derfor variere mellom kommunene. Målet med utgiftsutjevningen er å fange opp slike variasjoner. En tar fra de relativt sett lettdrevne kommunene og gir til de relativt sett tungdrevne. Berlevåg kommune har en økning i utgiftsutjevningen fra 2016 til 2017 på 3 443 000 kroner.

Inntektsgarantitilskudd (INGAR) er en overgangsordning som skal gi en mer helhetlig skjerming mot plutselig svikt i rammetilskuddet, og dermed øke fleksibiliteten og forutsigbarheten i inntektssystemet. Det er en lav økning i INGAR på 130 000 kroner fra 2016 til 2017. Det er vanskelig å lage gode prognoser for INGAR fremover i planperioden. Det er gjort et forsøk i prognosemodellen, men tidligere historikk viser at slike anslag er lite treffsikre. INGAR reberregnes hvert år som følge av eventuelle endringer i rammetilskuddet og i Statsbudsjettet er det gjort beregninger kun for 2017.

Nord-Norgestilskuddet er et særskilt regionalpolitisk virkemiddel. Tilskuddet beregnes på grunnlag av en sats per innbygger. Til grunn for beregningen ligger befolkningstall per 1. januar året før budsjettåret, dvs. at det for 2017 er folketallet per 1. januar 2016 benyttet. Satsen for 2017 for Finnmarkskommunen er 8 008 kr per innbygger (økning på 99 kr per innbygger sammenlignet med 2016).

Småkommunetilskuddet blir gitt til kommuner med færre enn 3 200 innbyggere. For å få tilskuddet, må kommunen ha hatt en gjennomsnittlig skatteinntekt de tre siste årene som er lavere enn landsgjennomsnittet. Satsene for småkommunetilskuddet er økt med 148 000 kr fra budsjettet 2016.

Skjønnstilskuddet blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle lokale forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet. Det er fylkesmannen i Finnmark som fordeler det ordinære skjønnnet til finnmarkskommunene. Fordelingen baseres på retningslinjer fra departementet. Skjønnstilskuddet er redusert med 200 000 fra 2016.

Skatt på alminnelig inntekt fra personlige skattytere deles mellom staten, kommuner og fylkeskommuner. Fordelingen bestemmes ved at det fastsettes maksimalsatser på skattørene for kommune og fylkeskommuner.

Tabellen viser at dersom regjeringen ikke gjør store endringer i statsbudsjettet og innbyggertallet for kommunen forblir uendret, vil kommunen få en økning rammeoverføringen på 3,6 %.

ANDRE INNTEKTER:

Eiendomsskatt:

Eiendomsskatt for verk og bruk er beregnet etter en sats på 7 promille, som er den høyeste satsen. Det gir en inntekt på 5,3 mill kroner.

I økonomiplanen for 2016-2019 ble det vedtatt å innføre eiendomsskatt på boliger og fritidsboliger fra 2017. Det er per i dag ikke kjent hva verken inntekten eller utgifter ved innføring av eiendomsskatt vil bli. Kommunen må bl.a. engasjere besiktigelsesmenn i samråd med den sakkyndige takstnemda. Takseringsarbeidet skulle egentlig vært gjennomført i 2016, men på grunn av ressursmangel er dette utsatt. I rådmannens budsjettforslag er det forutsatt at kommunen får skrevet ut eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer fra 2017 etter en sats på 2 promille, noe som kan gi en inntekt på ca kr 500 000. Videre er det lagt inn en økning til 4 promille i 2018 og resten av planperioden.

Aksjeutbytte:

Aksjeutbytte fra Varanger Kraft ligger inne med 1 875 000 kr hvert år i planperioden. Det er videreføring av mottatt utbytte for 2016.

INVESTERINGSBUDSJETT:

Nye investeringer vil alltid medføre driftskonsekvenser i form av økte rente –og avdragsutgifter, og investeringer i nye bygninger vil i tillegg medføre økte FDV utgifter (forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdsutgifter).

Budsjettskjema 2B:	2017	2018	2019	2020	Sum
Til investering i anleggsmidler	øk.plan periode				
<i>Fordelt slik:</i>					
A Berlevåg basseng	23 950 000	23 950 000			47 900 000
B Bankbygget, ombygging	619 000				619 000
C Garasje og Lageranlegg	3 125 000				3 125 000
D 2 nye biler hjemmetjenesten	0	375 000	375 000		750 000
E Tankbil brann		190 000			190 000
F Rådhuset, påbygg/ombygging			7 500 000		7 500 000
G Nye Gatelyst Østregate	250 000				250 000
H KLP - egenkapitaltilskudd	412 000	412 000	412 000	412 000	1 648 000
SUM INVESTERINGER	28 356 000	24 927 000	8 287 000	412 000	61 982 000

Finansiering	2017	2018	2019	2020	SUM
Bruk av nye lån	-22 155 000	-16 110 000	-6 300 000	0	-44 565 000
Bruk av tidligere opptatte lån	0				0
Bruk ub. Investeringsfond	-412 000	-412 000	-412 000	-412 000	-1 648 000
Tilskudd		-3 500 000			-3 500 000
Bruk av disposisjonsfond	-200 000				-200 000
MVA refusjon investering	-5 589 000	-4 905 000	-1 575 000	0	-12 069 000
SUM FINANSIERING	-28 356 000	-24 927 000	-8 287 000	-412 000	-61 982 000

Låneopptakene forslått satt til en løpetid på 40 år.

Investeringsbudsjettet er ettårig, altså årsavhengig, og alle midler er frie og anses som felles finansiering av investeringsporteføljen, unntatt øremerket finansiering fra andre.

A) Berlevåg Basseng:

Bassengprosjektet ble igangsatt våren 2016 med overlevering av forprosjektet i uke 38. Ifht. Framdriftsplanen vil utlysning av prosjektet være på plass våren 2017, med byggestart mai 2017. Prosjektet vil være slutført august 2018. Nærmiljøanlegget vil være en del av bassengprosjektet.

B) Ombygging bankbygget:

Planen er å gjøre toppetasjen om til en representasjonsleilighet som kommunen kan benytte til internt bruk. I tillegg skal en del av 2. etasje ombygges til kontor.

C) Garasje og Lagerbygg:

Det er et stort behov for lagerbygg i kommunen. Ved å bygge opp et stort lager lokalisert mellom lensmannskontoret og helsesenteret blir mulig å flytte drift, brann og dagens lager dit. Det vil frigjøre arealer både på rådhuset og helsesenteret. På

Rådhuset blir arealer frigjort slik at det kan være mulig å flytte servicekontret ned i kjelleren. På helsesenteret kan man frigjøre lokaler til kontorer, flytting av bårerom osv.

D) Biler til hjemmetjenesten:

Totalt 3 biler som nærmer seg utskifting. I økonomiplanperioden bør det legges inn kjøp av en bil i 2018 og en bil i 2019.

E) Tankbil brann

ROS analysen på brann avdekker at i enkelte områder i Berlevåg er det for liten tilgang på slukkevann. Med bakgrunn i dette legges det inn forslag om kjøp av tankbil i 2018.

F) Rådhuset, påbygg/ombygging:

Renoveringen av Rådhus har sitt utgangspunkt i brukertilgangen til servicekontoret. Var også noen anbefalinger/pålegg fra branntilsyn og arbeidstilsynet. En av hovedårsakene til at vi fikk lukket noen av påleggene fra tilsynsmyndighetene var at vi skulle igangsette renoveringen i 2019 av Rådhuset iht. oversendt handlingsplan.

G) Nye gatelys Østregate:

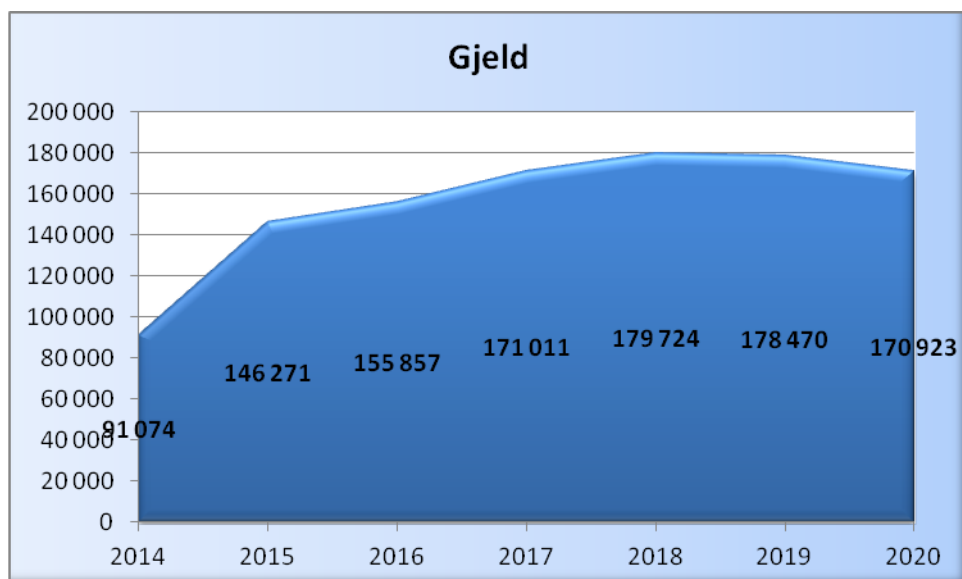
Dette området har per i dag ingen gatelys. Prosjektet legges derfor inn som et trafiksikkerhetstiltak.

H) Egenkapitaltilskudd KLP:

Medlemmer av KLP plikter årlig å betale egenkapitaltilskudd til KLP. Dette er nødvendig for å gi KLP tilfredsstillende soliditet.

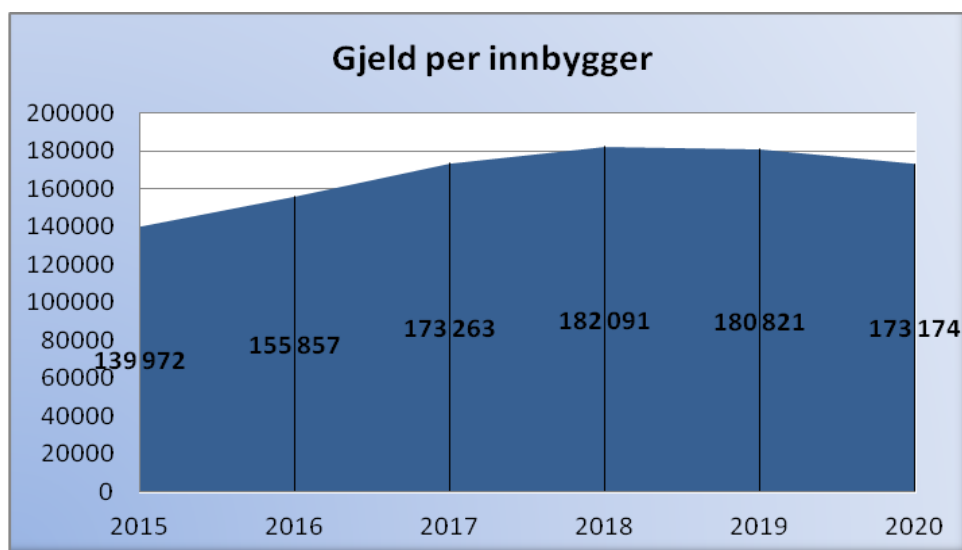
GJELD, RENTER OG AVDRAG:

Langsiktig gjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelser) var ved utgangen av 2015 på 146 mill kroner. Økningen fra 2014 til 2015 var på 55 mill kr. Av den langsiktige gjelden utgjorde ca 3,7 mill kr. lån fra Husbanken som kommunen har lånt videre ut som startlån. Ved utgangen av 2015 hadde kommunen ubrukte lånemidler på 16,2 mill kroner.



Lånegjelden vil nå en "topp" i 2018 med ca 180 mill kroner. Nedgangen fra 2019 til 2020 skyldes at det ikke er planlagt noen investeringsprosjekter i 2020.

Kommunen vil i planperioden ha følgende brutto lånegjeld per innbygger¹:



Berlevåg kommune har høy gjeld sammenlignet med andre kommuner i Finnmark og ellers i landet. Ved utgangen av 2015 hadde Berlevåg kommune en brutto lånegjeld per innbygger 139 972.

Netto lånegjeld, som er definert som langsiktig lånegjeld (eksklusiv pensjonsforpliktelser) fratrukket totale utlån og ubrukte lånemidler, var kr 113 908. Det er en økning 65 367 kr fra 2014. Netto lånegjeld per innbygger for Finnmark var ved utgangen av 2015 kr 100 759, og for landet uten Oslo var netto lånegjeld per innbygger 62 112 kr.

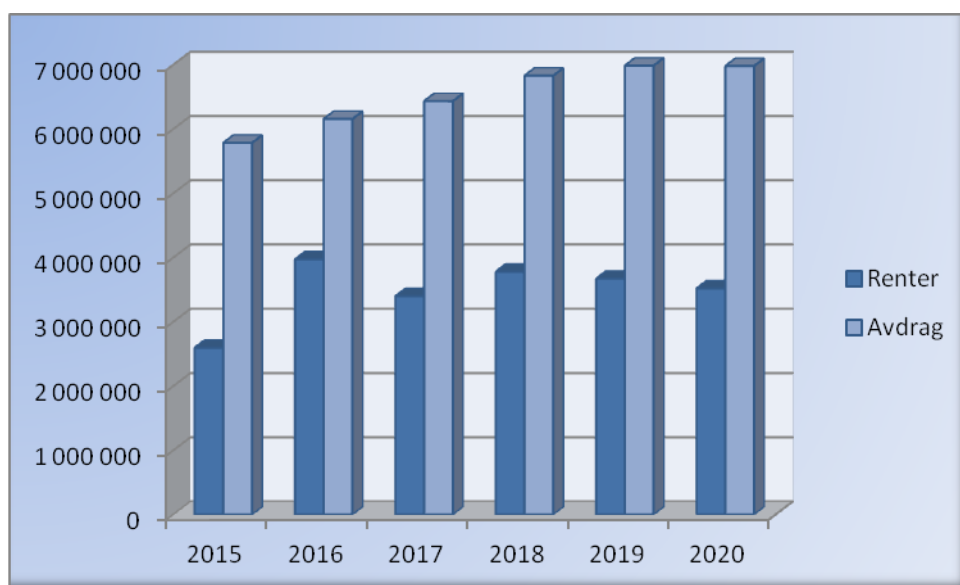
¹ Forutsatt uendret innbyggertall.

Investeringsplanen medfører følgende rente- og avdragsbelastning i driftsbudsjettet økonomiplanperioden:

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Renter	2 596 000	3 973 000	3 399 000	3 781 000	3 672 000	3 520 000
Avdrag	5 785 000	6 157 000	6 434 000	6 830 000	6 987 000	6 980 000
SUM	8 381 000	10 130 000	9 833 000	10 611 000	10 659 000	10 500 000

Økte utgifter til renter og avdrag gjennom økonomiplanperioden innebærer i utgangspunktet en innsnevring av allerede trange rammer i driftsbudsjettet. Den forholdsvis sterke gjeldsveksten betyr også at kommunen blir mer sårbar for mulige framtidige økninger fra det historiske lave rentenivået som er i dag.

Ved beregning av renteutgifter er det brukt 1,9 % i 2017 og 2 % for resten av planperioden.



Forslaget til investeringsbudsjett gir følgende hovedoversikt investering:

HOVEDOVERSIKT INVESTERING	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-18 000	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	0	0	0	-3 500 000	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-17 589 000	-4 790 000	-5 589 000	-4 905 000	-1 575 000	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-6 000	0	-4 000	0	0	0
SUM INNTEKTER (L)	-17 613 000	-4 790 000	-5 593 000	-8 405 000	-1 575 000	0
Lønnsutgifter	0	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	72 426 000	29 081 000	22 355 000	19 610 000	6 300 000	0
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	22 000	0	0	0	0	0
Overføringer	17 589 000	4 790 000	5 589 000	4 905 000	1 575 000	0
Renteutg, provisjoner og andre finansutg	24 000	0	0	0	0	0
SUM UTGIFTER (M)	90 061 000	33 871 000	27 944 000	24 515 000	7 875 000	0
Avdragsutgifter	4 200 000	400 000	567 000	0	0	0
Utlån	801 000	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	333 000	335 000	412 000	412 000	412 000	412 000
Avsetning til ubundne investeringsfond	31 000	0	30 000	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	2 000	0	2 000	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER (N)	5 367 000	735 000	1 010 000	412 000	412 000	412 000
FINANSIERINGSBEHOV (O = M+N-L)	77 815 000	29 816 000	23 361 000	16 522 000	6 712 000	412 000
Bruk av lån	-72 627 000	-29 081 000	-22 155 000	-16 110 000	-6 300 000	0
Mottatte avdrag på utlån	-515 000	-400 000	-594 000	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	-200 000	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-961 000	-335 000	-412 000	-412 000	-412 000	-412 000
Bruk av bundne investeringsfond	-3 712 000	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERING (R)	-77 815 000	-29 816 000	-23 361 000	-16 522 000	-6 712 000	-412 000

Investeringsforlagene som ligger inne i økonomiplanen gir følgende budsjettskjema 2A:

BUDSJETTSKJEMA 2A	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Investering						
Investeringer i anleggsmidler	90 061 000	33 871 000	27 944 000	24 515 000	7 875 000	0
Utlån og forskutteringer	801 000	0	0	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	333 000	335 000	412 000	412 000	412 000	412 000
Avdrag på lån	4 200 000	400 000	567 000	0	0	0
Avsetninger	33 000	0	31 000	0	0	0
Årets finansieringsbehov	95 428 000	34 606 000	28 954 000	24 927 000	8 287 000	412 000
Bruk av lånemidler	-72 627 000	-29 081 000	-22 155 000	-16 110 000	-6 300 000	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-18 000	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-17 589 000	-4 790 000	-5 589 000	-4 905 000	-1 575 000	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-515 000	-400 000	-594 000	-3 500 000	0	0
Andre inntekter	-6 000	0	-4 000	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-90 749 000	-34 271 000	-28 338 000	-24 515 000	-7 875 000	0
Bruk av avsetninger	-4 673 000	-335 000	-612 000	-412 000	-412 000	-412 000
Sum finansiering	-95 428 000	-34 606 000	-28 954 000	-24 927 000	-8 287 000	-412 000

DRIFTSBUDSJETT:

Økonomibestemmelsene i kommuneloven bygger på prinsippet om at løpende utgifter skal finansieres av løpende inntekter. Hensynet bak denne grensdragningen er at kommuner ikke skal legge seg på et høyere aktivitetsnivå i den løpende driften enn det som kan finansieres av løpende inntekter. Det vil si at sum driftsutgifter bør være lavere enn sum driftsinntekter slik at kommunen får et positivt brutto driftsresultat.

Økonomiplan skal omfatte hele kommunens virksomhet og gi en realistisk oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden.

Administrasjonen la fram konsekvensjustert budsjett i kommunestyret den 16. juni i sak 30/16. Konsekvensjustert budsjett viste at kommunens drift måtte ned med 624 000 kroner i 2017 for å komme i balansen. I resten av planperioden måtte driften ytterligere ned for å kunne betjene renter og avdrag på nye låneopptak. Kommunestyret gjorde følgende vedtak i saken:

Kommunestyret ber administrasjonen i det videre arbeidet med budsjett/økonomiplan så langt det er mulig å tilstrebe:

- Årlig netto driftsresultat på minimum 1,75 % i samsvar med anbefalinger fra TBU
- Årlig netto avsetning til disposisjonsfond.

Etter flere møter i formannskapet og rådmannens ledergruppe, legger rådmannen fram et budsjettforslag som går i balanse i planperioden.

Følgende detaljer for resultateneheten ligger inne i budsjettforslaget:**POLITISK VIRKSOMHET:**

Resultatenheten for politisk virksomhet består av følgende ansvarsområder.

- Politiske organer – ordfører
- Kommunestyret og andre
- Revisjon
- Kontrollutvalg
- Nemnd Eiendomsskatt
- Ungdomsråd

Budsjettforslaget for politisk virksomhet i planperioden er:

Politisk virksomhet	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	2 633 000	2 145 000	2 312 000	2 259 000	2 342 000	2 262 000
Sum inntekter	-573 000	-15 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Netto utgift	2 060 000	2 130 000	2 307 000	2 254 000	2 337 000	2 257 000

Endringer gjort i rammen:

- Kommunestyret vedtok 29/10-15, sak 46/15, at ordførergodtgjørelsen skulle settes til 90 % av stortingsrepresentantenes lønn. Det er lagt inn økning i godtgjørelse på 2,7 % i hele planperioden.
- Kommunestyret vedtok 24/5-16, sak 20/16, å gjeninnføre tilskudd til politiske partier som er representert i kommunestyret. Det ytes kr 5 000 pr. liste i kommunestyret, og kr 2 500 pr. medlem i kommunestyret. Godtgjørelsene ytes til de listene som ble representert ved konstituering av kommunestyret 6.10.15. Budsjettet til kommunestyret og andre er økt med kr 43 000.
- I budsjettet for 2017 er det satt av kr 75 000 til Stortingsvalg og Sametingsvalg, og det er i budsjettet for 2019 er det satt av kr 75 000 til Kommunestyrevalg og Fylkestingvalg.
- I budsjettet for 2019 og 2020 er posten for gaver og blomster ved representasjon redusert med kr 16 000, og posten støtte til annonser org./lag er i budsjettet for 2020 redusert med kr 30 000 kroner.

SENTRALADMINISTRASJON:

Følgende ansvarsområder ligger under resultatenheten:

- Rådmannskontor
- Servicekontor
- Folkehelsearbeid
- Økonomi
- IKT

Antall medarbeidere i sentraladministrasjonen er de siste årene blitt færre. Med dette har en nådd grensen for hva som er mulig og forsvarlig. Kombinasjonen av færre medarbeidere og stadig større krav/forventninger til tjenesteproduksjon og service er utfordrende.

Budsjettforslaget for Sentraladministrasjonen i planperioden er:

Sentraladministrasjonen	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	8 324 000	8 657 000	9 040 000	9 185 000	9 280 000	9 378 000
Sum inntekter	-885 000	-514 000	-499 000	-499 000	-499 000	-499 000
Netto utgift	7 439 000	8 143 000	8 541 000	8 686 000	8 781 000	8 879 000

Endringer gjort i rammen:

- Økningen i lønn og pensjon fra 2016 til 2017 utgjør kr 169 000
- Berlevåg kommune skrev i høst under en 3 års avtale for kjøp av kontrolltjenesten fra Alta kommune. Det er satt av kr 80 000 til dette i budsjettet.
- Budsjettet for folkehelsearbeid er økt med ca kr 100 000

Enhetens målsettinger og satsingsområder i hht. målkartet:

Lokalsamfunnsutvikling

I henhold til målkartet skal kommunen levere tjenester med vedtatt kvalitet. Det skal være lett tilgjengelighet og god brukertilfredshet.

Brukere og tjenester

Servicekontoret skal være kommunens førstelinje dit de fleste brukere av kommunale tjenester skal henvende seg. Publikum skal kunne få generell informasjon om de ulike kommunale tjenestene, veiledning ved utfylling av skjemaer, enklere regelbestemt saksbehandling samt tilgang på nødvendige data for å henvise til rett fagperson dersom mer kvalifisert saksbehandling er nødvendig. Servicekontoret skal i prinsippet fungere som et informasjonsnettverk for all kommunal informasjonstjeneste. Herunder inngår utlån av bygninger, internettdrift, kulturarrangementer m.m.

Ved siden av den publikumsrettede virksomheten skal servicekontret også yte service overfor kommunens øvrige enheter samt overfor politisk nivå. Servicekontoret har ansvar for kommunens sentralarkiv (generelt saksarkiv, personalarkiv og bygningsarkiv).

Publikum kan betale kommunale avgifter/gebyrer direkte til kommunen på servicekontoret. Servicekontoret har fått betalingsterminal.

Økonomiavdelingen skal ivareta kommunens oppgaver innen budsjett, regnskap, skatteinfordring og annen innfordring. Videre har avdelingen ansvar for lønnsutbetaling.

Økonomiavdelingen skal bistå og gi råd til enhetene i den daglige økonomiforvaltningen, utarbeide månedlige budsjettkontroller og tertialrapporter.

IKT-avdelingen leverer primært tjenester internt i organisasjonen med unntak av enkle driftsoppgaver for noen eksterne aktører. Avdelingen skal ha et servicefokus hvor tilgjengelighet og brukertilfredshet er viktige faktorer.

Økonomi

Avdelingen skal være i forkant med hensyn til hva som skal foregå i økonomiplan, og budsjettere langsiktig. Avvik skal rapporteres fortløpende.

Konsekvenser for enheten hvis rammene endres:

Ved eventuell ytterligere reduksjon i driftsrammen vil dette få konsekvenser for servicenivå ut mot innbyggerne, mot politisk nivå og internt mot enhetene.

FELLESUTGIFTER:

Følgende ansvarsområder ligger under resultatenheten:

- Fellesutgifter (for eksempel trykking/kopiering, kontingenter, sak/arkiv systemet, annonser osv)
- Felles forsikring som for eksempel personforsikring, ansvarsforsikring samt kjøp av konsulent tjenester fra bedriften som forhandler forsikringer for kommunen.
- Landbruk – kjøp av landsbrukstjenester fra Tana kommune
- Natur og miljøvern. Betaling til Norsk Folkehjelp for å stikke opp scooterløyper.
- Kirkelig Fellesråd – årlig driftstilskudd
- Andre trossamfunn

Budsjettforslaget for fellesutgiftene i planperioden er:

Fellesutgifter	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	4 297 000	3 809 000	4 109 000	4 009 000	3 982 000	3 955 000
Sum inntekter	-674 000	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000	-130 000
Netto utgift	3 623 000	3 679 000	3 979 000	3 879 000	3 852 000	3 825 000

Endringer gjort i rammen:

- Posten for juridisk bistand er økt med kr 100 000 i budsjettet for 2017 og 2018. Som følge av nedjustering av rammene senere i planperioden, er posten redusert igjen med kr 27 000 i 2019 og kr 54 000 i 2020.
- Det er satt av kr 100 000 til ny hjemmeside for kommunen i 2017.
- Formannskapet ønsker å utvide stipendordningen til kr 100 000 i året. I budsjettforslaget er posten for stipend økt med kr 50 000 for hvert av årene i planperioden.
- I budsjettforslaget ligger det inne en økning i tilskuddet til Kirkelig Fellesråd/Menighetsråd med kr 40 000.
- Posten for kjøp av konsulentbistand i forbindelse med forhandlinger om forsikring er økt med kr 10 000.

KULTUR:

Følgende ansvarsområder ligger under resultatenheten:

- Bibliotek
- Kino
- Museum
- Ungdomsklubb
- Øvrige kulturtilbud – her belastes tilskudd som gir fra kulturfondet.

Kulturenheten skal bidra til mangfoldig kulturliv med et attraktivt lokalsamfunn med gode bibliotek tjenester og en aktuell kino.

Tilbud og tjenester utarbeides i samråd med brukere. Det gjennomføres brukerundersøkelser for bibliotek og kino.

Sentrale nøkkeltall:

Budsjettforslaget for kultur i planperioden er:

Kultur	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	1 529 000	1 517 000	1 553 000	1 571 000	1 590 000	1 609 000
Sum inntekter	-223 000	-186 000	-156 000	-156 000	-156 000	-156 000
Netto utgift	1 306 000	1 331 000	1 397 000	1 415 000	1 434 000	1 453 000

Endringer gjort i rammen:

- Budsjettet er justert for økning i lønn og pensjon i planperioden.
- Billettinntektene på kinoen er redusert med kr 30 000,- da antall besøkende har gått ned og tidligere budsjetterte inntekter ikke er reell.
- Tilskudd til museum er økt med kr 8 000,-.

Konsekvenser for enheten hvis rammene endres:

Reduserte rammer vil føre til reduserte åpningstider eller redusert omfang av tilbudene.

BARNEHAGE:

Enheten omfatter Berlevåg barnehage. Barnehagen er godkjent for 45 plasser (18+18+9). Da det er flere barn under 3 år, er sammensetningen på basene endret i forhold til opprinnelig godkjenning(18+6+6).

Barnehagen er et pedagogisk tilbud til barn under skolepliktig alder.

Barnehagen er plassert under Kunnskapsdepartementet og Utdanningsdirektoratet, og er i større og større grad styrt mot læring. Kunnskapsdepartementet har overført oppgaver til Utdanningsdirektoratet for å styrke sammenhengen mellom barnehage og opplæring.

Barnehagen har ulike styringsdokumenter som regulerer innholdet i barnehagen. Blant annet Lov om barnehager med rammeplan. Barnehagen er blitt en del av et livslangt utdanningsløp. Det settes nå større krav til barnehagen når den nye rammeplan kommer i 2017. Der det vil være mye mer læring vi skal gjennomføre og barn skal kunne enn tidligere.

En assistent gjennomfører fagbrev med eksamen 1. desember 2016. Finansiert av midler fra Fylkesmann og kompetansemidler

Nåværende styrer har gjennomført styrerskolen, Nasjonal ledelse for styrere på UIT arktiske universitet i Tromsø ferdig november 2016. Finansiert av egne kompetansemidler og midler fra fylkesmannen.

Høsten 2016 har vi gjennomført foredrag med Roger Finnjordet. Dette ble finansiert av Syvmilsteg gruppen. Bupa har hatt kurs for alle om vold og overgrep. Dette var ett gratiskurs de tilbød oss. PPD Lakselv har hatt kurs i Trass og bildebruk for alle på en avdeling. Dette ble finansiert av PPD. Hele Personalet har hatt opplæring i førstehjelp og hjertestarter og to har vært på barnehagekonferansen 2016 i Tromsø. Finansiert av kompetansemidler fra Fylkesmann. Vi ønsker kompetanseheving og vi vil videre fokusere på sosial kompetanse og språk, videreutvikle mobbeplan og opplæring av ny rammeplan som kommer høst 2017 og å få bedre samarbeid barnehage/skole. Der vi allerede har startet med felles foreldremøte. Styrer har inngått ett tett samarbeid med Medhavn Barnehage om å utveksle erfaringer og faglighet ved å få til eskusjon og kurs til hver av barnehagene. Kompetansemidler fra Fylkesmann Styrer skal på 2 kurs i regi av Fylkesmann for å øke kompetansen. Fylkesmann finansierer. Styrer skal også få opplæring av fylkesmann i ulike oppgaver, samt for å få ett nært samarbeid barnehage/fylkesmann.

Barn:

Barnetallet i kommunen er oppadstigende. Barnehagen har pr. dato inne 27 barn og det er ventet inn minst 4 barn til. Med dagens bemanning er det pr. tiden 4 ledig plass til barn over 3 år. Bemanningen blir økt med t med 1 pedagogisk leder, da vi starter opp to småbarnsavdelinger for barn under 2,5 år og en over 2,5 år. Det er mange som venter barn og vi har to måneder hatt venteliste, da vi ikke har pedagogisk leder. Vi starter opp 1 avdeling med dispensasjon 1. desember, i påvente av at vi skal få en med barnehagelærer utdanning slik kravet er for denne stillingen.

Bemanning:

Består av styrer som har 80 % administrativ ressurs og 20 % på avdeling.

3 pedagogiske ledere 300 %

1 Barne- og ungdomsarbeider med dispensasjon til ped. leder

2 Assistent 180 %

1 Barne- og ungdomsarbeider 100 %

1 Assistent 100 % assistentressurs

1 Barne- og ungdomsarbeider 100 %

Budsjettforslaget for barnehagen i planperioden er:

Barnehage	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	5 088 000	4 500 000	5 755 000	5 701 000	5 535 000	5 635 000
Sum inntekter	-1 178 000	-917 000	-862 000	-862 000	-862 000	-862 000
Netto utgift	3 911 000	3 583 000	4 894 000	4 839 000	4 673 000	4 774 000

Endringer gjort i rammen:

- Det er tatt høyde for økning i lønn- og pensjon i planperioden.
- Det er lagt inn to ekstra ressurser i 100 % stillinger. Den ene ekstraressursen begynner på skolen høsten 2018. Den andre begynner på skolen 2021. PPT og habiliteringstjenesten er på sakene og det er sendt en pedagogisk rapport hvor det anbefales 100 % ekstraressurs, enkeltvedtak fremover i tid. Det antas at behovet vil vedvare fram til skolestart.

- Barnehagen har lagt inn kutt i driftsposter på til sammen kr 27 000 i 2019, og kr 42 000 i 2020.

Enhetens målsettinger og satsingsområder i hht. målkartet

Lokalsamfunnsutvikling

Barnehagen skal være en attraktiv og god barnehage som gir innbyggerne lyst til å ha barnet sitt i den.

Barnehagen skal fortsatt jobbe med kvaliteten på det pedagogiske innholdet i barnehagen. Hvordan vi skal jobbe med dette, nedfelles i barnehagens årsplan, trivselsplan, progresjonsplan og overgangs Barnehage/skole.

Brukere og tjenester

Serviceerklæringer

Barnehagen skal i årene fremover jobbe for å utvikle brukertilfredsheten gjennom satsing på service, brukervennlighet og informasjon og omdømmebygging.

Det vil fortsatt være fleksible åpningstider rettet inn etter brukernes behov.

Organisasjon og medarbeidere

Barnehagen skal være en god arbeidsplass for de ansatte

Målet er å få til en arbeidsplass der det er stabile og engasjerte voksne, inkluderende miljø, medbestemmelse og påvirkningskraft. Barnehagen skal ha kvalifiserte og motiverte medarbeidere. Sykefraværet skal stabiliseres på et lavt prosentnivå
Barnehagen skal jobbe aktivt med å beholde og utvikle kvalifisert arbeidskraft.

Økonomi

Barnehagen skal ha god og langsiktig økonomisk planlegging

Budsjettet tas opp som sak i ledergruppa og i personalmøte i barnehagen med jevne mellomrom og etter behov.

Konsekvenser for enheter dersom rammene endres:

Dersom barnetallet ikke stabiliserer seg på et nivå som ligner dagens, men fortsetter å gå ned, må det vurderes tiltak i sammenheng med det. Hvis vi er så heldig at barneantallet øker mer enn 4 vil dette utløse en assistent til. Stabil drift av barnehagen er avhengig av antall barn.

Det ser ut til at det blir nok barn til å fylle 3 avdelinger i de neste årene. To småbarnsavdeling for barn under tre år, og en storbarnsavdeling for barn over tre år. Til det trengs det 3 pedagogiske ledere, en styrer og fire assistenter. Vi har i tillegg 2 assistentressurser.

UNDERVISNING:

Følgende ansvarsområder ligger under Undervisningsenheten:

- Skolefaglig kompetanse
- Berlevåg skole
- SFO
- Videregående skole, LOSA
- Voksenopplæringen
- Kulturskolen
- PP-tjenesten

Utover normalkrav jfr. Opplæringsloven tilbyr Berlevåg skole uteskole for 1. – 4. trinn og bruk av digital læringsplattform (Fronter).

Lokalene benyttes av lag og foreninger som øvingslokaler/samlingssted, og leies ut som undervisnings- eller overnattingslokaler til eksterne brukere.

Skolefritidsordningen (SFO) er et frivillig omsorgs- og tilsynstilbud før og/eller etter den obligatoriske skoledagen for barn på 1.- 4. trinn, og for barn med særskilte behov på 1. – 7. trinn.

Kulturskolen tilbyr instrumentopplæring og dramaundervisning.

Videregående skole LOSA er et tilbud til 1. års elever om å følge undervisning ved Nordkapp maritime fagskole og videregående skole fra tilrettelagte lokaler i Berlevåg. Kommunen må stille ca. 60 % stilling til disposisjon som lokal veileder for elevene, i tillegg til kroppsøving og evt. spesialundervisning.

Voksenopplæring tilbyr opplæring i norsk og samfunnskunnskap til fremmedspråklige.

Berlevåg skole

Skoleåret	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Antall elever	110	109	103	90	89
Barn i SFO	18	18	17	14	13
Antall årsverk pedagoger	19,4	19,2	18,1	17,2	17,9
Antall årsverk andre	5,9	5,1	5,3	5,3	5,1

Berlevåg skole har prioritert utviklingsarbeid i tråd med sentrale krav. Med tidens økte fokus på trivsel og læringsresultater har skolen bl.a. valgt å engasjere seg i prosjekter innenfor disse områdene. Skolen søker aktivt deltakelse i nasjonale prosjektsatsinger som ledd i egen utvikling. Inneværende og kommende periode er følgende prosjekt aktive, ved hjelp av eksterne midler:

- 2014-2017: Bedre Læringsmiljø - videre arbeid med relasjoner og klasseledelse. Profesjonell veiledning av lærere og ledelse ca. hver 3. uke.

- 2015-2017: Veilederkorpset. Støtte til skoleeiere og skoler som ønsker å bedre læreprosessene i skolen.
- 2016-2017: Motivasjon og mestring – Ungdomstrinn i Utvikling. Nasjonal satsing med tilbud om støtte til lokalt utviklingsarbeid i ett av områdene klasseledelse, regning, lesing eller skriving.

Ved ekstern vurdering av utdanningsdirektoratet høsten 2015 ble det dokumentert at både elever, lærere og foreldre har opplevd en positiv utvikling på Berlevåg skole. Det er uansett et stadig pågående arbeid å opprettholde trygghet og lagånd, så skolens personale ønsker å være delaktig på slike utviklingsområder. I enden ligger det et mål om gode læringsresultater.

Elevtallet har gått jevnt ned i flere år. Et stadig mindre miljø gjør det mer utfordrende for elevene å finne likesinnede, og skolen ser at en del barn strever med aksept, positiv samhandling og vennskap. Skolen driver et aktivt arbeid med Trivselslederordning, som innebærer at elevene selv får opplæring i å lede aktiviteter i friminuttene. Skolens satsing på relasjoner har også ført til et tettere skole-hjem-samarbeid, og foreldrenes engasjement har økt betydelig de siste årene. FAU (Foreldrenes Arbeidsutvalg) samarbeider aktivt med skolen om miljøarbeid. Bl.a. arrangeres det en-to årlige temakvelder, og FAU organiserer ulike aktivetskvalder for barna gjennom skoleåret.

Det er flere forhold som har stor betydning for det kvalitative tilbudet i skolen. De siste årene har man erfart, både i Berlevåg og på landsbasis, en del endringer som høyner krav til kompetanse og ressurser i skolen:

- Økning av rammetimetall
- Høyere krav til variert fagkompetanse hos pedagogene
- Økt forekomst av sosioemosjonelle vansker og store behovsvariabler i elevmassen
- Økte systemkrav m.h.t. rutiner og rapportering

Med bakgrunn i økonomiske rammer har skolen lav kurs- eller etterutdanningsaktivitet utover det som dekkes av eksterne midler i forbindelse med prosjekt. Det vil bli en økonomisk utfordring framover å løse nye krav til lærernes kompetanse. Innen ti år skal alle lærere i norsk skole ha hhv. 30 eller 60 studiepoeng for å kunne undervise i matematikk, engelsk, norsk, samisk og norsk tegnspråk.

Berlevåg kommune har flere fosterhjemsplasserte barn i andre kommuner. Berlevåg skole er pliktig å betale grunnskolepenger til de respektive kommunene for alle disse barna i hele skoleløpet. Gjennomsnittlig krav per barn er ca. kr. 90.000 pr. år. I tillegg kommer evt. utgifter til spesialundervisning og/eller skoleskyss.

Kulturskole

Skoleåret	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Behovsdekn.	Ikke tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende	Ikke tilfredsstillende
Antall brukere	40	40	50	40	25

Lærerressurser i skole og kulturskole blir benyttet på tvers av enhetene. Dette for at skolen skal få maksimal kvalitet på musikkundervisningen, samtidig som kulturskolen får utvidet bredden i sitt tilbud. Tilbudet består for tiden av musikk og drama. Det er ikke avsatt administrasjonsressurs for kulturskoleleder til å drive utviklingsvirksomhet.

Økningen av skolens timetall de siste årene har medført økt bruk av ettermiddags- og kveldstid for å opprettholde undervisningstilbud til alle elever i kulturskolen.

Voksenopplæring

Voksenopplæringen i Berlevåg skal tilby opplæring i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. Arbeidsinnvandrere uten rett/plikt til slik opplæring har til nå kunnet følge undervisningen mot betaling for tjenesten.

Antall brukere med rett/plikt til opplæring har sunket betraktelig de siste årene, fram til kommunen i 2016 vedtok å ta imot flyktninger. Etter planen vil det være ca. 20 aktive brukere i voksenopplæringen i 2017.

Videregående skole

Kostnaden til veileder og undervisningspersonale i Berlevågs LOSA (avdeling tilhørende Nordkapp maritime fagskole og videregående skole) dekkes av fylkeskommunen. Stillingsstørrelsen varierer fra år til år avhengig av antall elever, tilgang på faglærere og behov for spesialressurs. Kommunens driftsutgifter for LOSA ligger uansett på samme nivå, uavhengig av elevtallet i en gruppe.

Tilbudet er avhengig av at det lokale næringslivet kan tilby praksisplasser til elevene. Dette har vist seg krevende over tid i Berlevåg, og det er avgjørende for videre drift at næringsdrivende får nødvendig og god informasjon fra kommunen for å kunne ta et viktig samfunnsansvar i denne saken.

Fra 2015 ble ordningen utvidet til et 4-årig løp for elever som har helsefag. Forutsetningen for gjennomføring er lokal praksisplass. Dersom dette lykkes, er målet for LOSA-ordningen å utvide flere studieretninger på samme måte.

Det er stor interesse for elevplassene i LOSA, og frafallet har vært lite eller lik null de siste årene.

Sentrale nøkkeltall:

Budsjettforslaget for Undervisning i planperioden er:

Undervisning	Regnskap	Oppr.budsj.		Budsjett i planperioden		
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	16 984 000	17 900 000	17 779 000	18 069 000	18 304 000	18 546 000
Sum inntekter	-2 558 000	-1 696 000	-1 413 000	-1 210 000	-1 210 000	-1 210 000
Netto utgift	14 425 000	16 205 000	16 367 000	16 859 000	17 095 000	17 336 000

Kommentarer til endringer i rammen:

- Det er tatt høyde for økte utgifter til lønn og pensjon.
- Ansvar for skolefaglig kompetanse er økt med 50 % stilling. I tillegg er det budsjettet med kr 50 000 til kurs- og reiser.

- Det er satt av midler til økt lærerressurs til fremmedspråklig elever på kr 130 000 i året.
- Det er satt av kr 25 000 hvert av årene til busstransport for elever
- Budsjettet for leasing på skolen er økt årlig med kr 20 000 til å lease digitale lærerbøker.
- I 2017 er kurs- og reisebudsjettet økt med kr 90 000 til etterutdanning av lærere. For 2018 og resten av planperioden er det årlig satt av kr 180 000.
- Inventarbudsjettet på skolen er økt med kr 20 000 hvert år i planperioden.
- Brukerbetalingen for kulturskolen er foreslått fjernet. Inntekten er derfor redusert med kr 35 000 i året.

Budsjettet for voksenopplæring ble lagt før vedtak om å motta flyktninger ble gjort. Dette vil få en ramme tilsvarende årslønn for lærer, hvorav en mye vil kompenseres i form av statlige tilskudd.

Skolen har meldt inn behov for midler til etterutdanning for lærere i fagene matematikk, engelsk og norsk.

I tillegg hører følgende prosjekt til enheten:

- Bedre læringsmiljø
- Vurdering for Læring
- Ungdomstrinn i Utvikling
- Trivselsprogrammet
- Den kulturelle skolesekken
- Kompetanseutviklingsmidler
- Ungdommens kulturmønstring

Samtlige er finansiert av statlige -, fylkes- eller fondsmidler, bortsett fra Trivselsprogrammet.

Enhetens målsettinger og satsingsområder i hht. målkartet:

Lokalsamfunnsutvikling

Et utdanningstilbud av høy kvalitet fordrer at skolen har handlingsrom for utvikling. Skolen arbeider aktivt med utviklingsprosjekt for å forbedre læringsmiljøet. Personalet får veiledning i relasjonskompetanse og klasseledelse. Skolen deltar også i «Veilederkorpsset», «Vurdering for Læring» og «Ungdomstrinn i Utvikling». Elevene er deltakere i "Trivselsprogrammet» (elevstyrte aktiviteter i friminuttene).

LOSA – tilbudet skal bidra til å styrke første års videregående elevs bånd til Berlevåg, og gi dem gode muligheter for å bestå hele det videregående skoleløpet.

Brukere og tjenester

I tillegg til medarbeidersamtaler gjennomføres Elevundersøkelsen årlig.

Kulturskolens målsettinger er å la flest mulig elever få opplæring innenfor rammene uten at kvaliteten forringes. Det er også et mål tilby et bredt tilbud med undervisning innenfor ulike kunstarter.

Organisasjon og medarbeidere

Personalet får kompetanseutvikling innen dialogbasert relasjonsarbeid, og arbeider i tillegg med utvalgte utviklingsområder i samarbeid med Veilederkorpset.

Skolens ledergruppe, bestående av teamledere og fagleder, har ukentlig møtevirksomhet og fungerer som et samarbeidsfremmende og rådgivende organ.

Økonomi

Enheten tilstreber til enhver tid en korrekt økonomihåndtering.

Konsekvenser for enheten dersom rammene endres:

Berlevåg skole

Skolen er strengt bundet driftsmessig i forhold til lovverk. Det er få poster som ikke er lovpålagt, og rammereduksjon vil medføre bemanningskutt. Dette rammer i så fall elevene, siden ekstra styrking i undervisning og ulike tiltak innen det psykososiale miljøet er svært viktig for å kunne tilby en god og trygg skolehverdag.

Bruk av ufaglært arbeidskraft kan være en konsekvens av å ikke tilsette nok pedagoger, i tilfelle ekstra behov oppstår. Kutt i skolens administrasjon vil også medføre mindre faglig oppfølging av personalet og redusert akutthåndtering.

Hvis man velger å redusere muligheter for kurs/videreutdanning blir lærernes muligheter til å opprettholde god faglig og sosialpedagogisk kompetanse svekket. Det er varslet ny læreplan fra 2019, og dette medfører et betydelig behov for kompetanseheving i skolen.

Dersom rammen skal reduseres med økonomisk effekt for kommunen må man redusere lønnsutgifter. Da vil et alternativ være å vedta omlegging av driften til nærmiljøskole (aldersblandede klasser). Det er da viktig å sikre kvaliteten på opplæringstilbudet ved å gi tid og anledning til omskolering og planlegging før man iverksetter. Dette bør vurderes i planperioden, med begrunnelse i at elevtallet synker og at det kan oppstå utfordringer med det psykososiale miljøet i små elevgrupper. En fådelt skole må fremstå som veldrevet med god brukertilfredshet dersom kommunen vil fremstå som attraktiv for barnefamilier. Organiseringen må også være god dersom lærere skal fristes til å søke undervisningsstillinger.

Alle barn i småskolen har lovfestet rett til SFO. Den eneste måten å redusere SFOs budsjett noe på er gjennom bemanningskutt. Et slikt kutt vil føre til at barna får redusert tilbud om aktiviteter som krever ekstra bemanning (matlaging, tur etc.)

Voksenopplæring

I forbindelse med mottak av flyktninger vil det være behov for norskopplæring som del av introduksjonsprogrammet i noen år fremover. Undervisningen må gis i et omfang som tilsvarer minst 1 hel stilling som språklærer.

Dersom ingen innbyggere har krav på opplæring i norsk/samfunnskunnskap vil grunnlaget for statlig tilskudd falle bort. Kommunen vil likevel være ansvarlig for at innflyttere med plikt til språkopplæring får et undervisningstilbud. Det er i slike tilfeller mulig for kommunen å kreve betaling for tjenesten, selv om dette ikke vil kunne dekke alle utgifter ved tilsetting av lærer.

LOSA

Kommunen er forpliktet til å drifte lokaler og utstyr dersom LOSA skal kunne tilbys her.

Kulturskolen

Kutt i rammer vil medføre at eksisterende tilbud må reduseres. Det er da ikke mulig å opprettholde instrument- og utstyrspark på et nødvendig nivå for det tilbudet som er gitt i dag.

BARNEVERN:

Barnevernstjenesten omfatter Interkommunalt barnevern Berlevåg / Båtsfjord, der Berlevåg er vertskommune. Barnevernstjenesten har høsten 2016 fått nye kontorlokaler i de tidligere Sparebank1 bygget.

Enheten omfatter 5 årsverk, der 0,5 årsverk er merkantil for barnevernstjenesten. I tillegg har enheten fått midler fra fylkesmannen til en 100 % prosjektstilling som tiltakskonsulent i 18 måneder fra 2017.

Det vil komme en ny barnevernslov, der det vil bli store omstillinger. Buf-etat vil trekke seg mer og mer ut, og nye oppgaver vil bli overført til kommunene. Det vil bety at det kreves økt kompetanse i forhold til hjemmebaserte tjenester. Flere institusjonsplasser for barn med atferdsproblematikk legges ned. Familien skal få hjelp i hjemmet, og det vil kreve en høy kompetanse i kommunen. De små kommunene vil ikke klare å inneha en så høy kompetanse, så det vil kreve at barnevernstjenesten samarbeider med flere kommuner.

Sentrale nøkkeltall:

Budsjettforslaget for barnevern i planperioden er:

Barnevern	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	5 459 000	5 459 000	5 395 000	5 461 000	5 508 000	5 556 000
Sum inntekter	-2 659 000	-2 112 000	-2 112 000	-2 112 000	-2 112 000	-2 112 000
Netto utgift	2 800 000	3 348 000	3 284 000	3 350 000	3 397 000	3 444 000

- Endringer i budsjettet til barnevern skyldes endringer i lønn og pensjon.

Enhetens målsettinger og satsingsområder i hht. målkartet:

Lokalsamfunnsutvikling

Barnevernstjenesten samarbeider tverrfaglig med både helseenheten og andre instanser, slik at det blir til beste for brukerne. Vi vil at Berlevåg skal være et trygt og godt sted for alle, der barna skal ha gode minner fra sin oppvekst når de blir voksne, slik at de ønsker å komme tilbake etter endt utdanning.

Barnevernet jobber etter prinsippet tidlig innsats og forebygging, der målet er å få de rette tjenestene tidlig inn i saker. Ved å ta tak i problemene på ett tidlig tidspunkt, er det i større grad mulig å avverge at det bygger seg opp til store kompliserte saker. Dette vil i større grad sikre gode oppvekst og levevilkår som fremmer trygghet og trivsel, noe som kan føre til et positivt oppvekstmiljø. Det vil også styrke barn og unges helse, slik at deres selvstendighet og evne til å mestre eget liv blir større.

Brukere og tjenester:

For å sikre at innbyggerne får tilgang på krisesentertilbud har kommunen avtale med Vest-Finnmark Krisesenter i Hammerfest.

Brukerne skal bli møtt med: respekt, rask saksbehandling, rådgivning, brukermedvirkning, gode rutiner for tilbakemelding og fagfolk som følger sin plikt ut i fra lovverket.

Organisasjon og medarbeidere:

I følge målkartet skal organisasjonen være tilpasset oppgaver og virksomhet, samt ha kvalifiserte og motiverte medarbeidere. Det ligger en utfordring dette, da endring i lovverk og større krav til arbeiderne fordrer kompetanseheving og videreutdanning. Det er en målsetning å få til dette, men på grunn av stram økonomi ligger det lite midler i rammene.

Det har vært en stabil bemanning, med lite sykefravær. Med stadig større pågang, kompliserte saker og flere pålagte oppgaver er både tidskrevende og mer belastende.

Konsekvenser for enheten ved endringer i rammene:

De fleste ytelser innenfor barnevern er lovpålagte oppgaver. Dersom rammene reduseres vil det gå utvoer det forebyggende arbeidet i kommunen. Dersom barneverntjenesten ikke kommer inn på et tidlig tidspunkt kan det medføre store tunge og kostnadskrevende saker som for eksempel omsorgsovertakelse.

PRIMÆRHELSETJENESTEN:

Følgende ansvarsområder ligger under resultatenheten:

- Fysioterapeut
- Helsesøster
- Legetjenesten
- Jordmortjenesten

Berlevåg kommunen skal sørge for nødvendig helsehjelp til alle som bor og oppholder seg i kommunen. I dette ligger tilgang på allmennlegetjenester og øyeblikkelig hjelp (legevaktordning) 24 timer i døgnet.

Legesituasjonen har av ulike årsaker vært vanskelig. To utlysninger av stilling som kommuneoverlege i 2016 har gitt kun 1 søker hver av gangene. Situasjonen er fortsatt uavklart men det jobbes med gode løsninger. Budsjettet legger til rette for en stabil og god legetjeneste, men utfordrende med kun to legestillinger ifht. vaktbelastning over tid. Merkantil drift av resepsjon/legetjenesten (1 stilling 100%) er sårbar ved fravær.

Sentrale nøkkeltall:

Budsjettforslaget for Primærhelsetjenesten i planperioden er:

Primærhelsetjenesten	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	7 680 000	8 176 000	8 622 000	8 727 000	8 836 000	8 947 000
Sum inntekter	-2 588 000	-1 737 000	-1 919 000	-1 502 000	-1 539 000	-1 578 000
Netto utgift	5 091 000	6 439 000	6 703 000	7 225 000	7 297 000	7 369 000

Fysioterapitjenesten er nå i privat drift (2x60 % driftstilskudd) med to fysioterapeuter og noe økte kostnader.

Helsesøstertjenesten i drift med ansatt under desentralisert utdanning.

Jordmortjeneste: Ny avtale med jordmor i Nesseby kommune fra 1.desember 2016 – 12 % stilling.

Konsekvenser for enheten ved endring i rammene:

Rammene er marginale. Endringer/kutt kan gi utfordringer med å klare å tilby lovpålagte tjenester.

PLEIE OG OMSORG:

Resultatenheten består av Institusjonstjenesten (sykestua, sykehjem og skjermet avdeling/demensomsorgen og aktivtør), psykiatritjenesten, hjemmetjenester (inkl kreft/lindrende omsorg, hjemmehjelp), kjøkken og vaskeritjenesten. Totalt 34 årsverk;

herunder Rus og psykiatritjenesten 2 årsverk, Kjøkken 2,5 årsverk og Aktivitør 0,5 årsverk.

Antall plasser i institusjonstjenesten: Totalt 16 plasser; 1 akutt/ øyeblikkelig hjelp, 3 korttidsplasser og 12 langtids plasser (5 på skjermet enhet og 8 på sykehjemmet).

Pleie- og omsorg tilbyr heldøgns omsorg, pleie og behandling i institusjon og tilbud om pleie og omsorg og praktisk bistand i eget hjem. Tilbudet i hjemmet skal være et reelt alternativ til opphold i institusjon.

Institusjon og hjemmetjenesten kjennetegnes av et personale med god kompetanse som innehar, på noen områder, også spesialkompetanse. Helse og omsorgstjenesten drifter kontinuerlig 24 timer i døgnet, året rundt. I perioder er det behov for å ta inn ekstra ressurser når uventet sykdom oppstår, altså en viss grad av variable kostnader i driften.

Ny turnus i 2017 for institusjon og hjemmetjenesten har som mål å utnytte ressursene og kompetansen på en enda bedre måte. Enheten har høyt sykefravær som medfører økte kostnader. En forsiktig analyse bak tallene viser at noen veldig få langtidssykemeldinger står for ca halve fraværet. Det betyr at sykefraværet fortsatt er noe høyt, men samtidig at de aller fleste er på sin vakt året gjennom. I samarbeid med NAV Arbeidslivssenter arbeides det aktivt med oppfølging på området.

Den demografiske utviklingen i Berlevåg kommune tilsier at den eldre del av befolkningen øker og vil leve lengre iflg.prognoser. Dette vil sannsynlig øke behovet for pleie og omsorgstjenester i årene fremover. Som følge av samhandlingsreformen og inngåtte avtaler med Finnmarkssykehuset skrives pasientene tidligere ut fra sykehus/spesialisthelsetjenesten til kommunehelsetjenesten enn før. Dette gir oss utfordringer i forhold til å utvikle mer kompetanse og innleie av ekstra personell i perioder fordi behovet vil variere.

Sentrale nøkkeltall:

Pleie og omsorg	Regnskap Oppr.budsj.		Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	32 537 000	30 963 000	31 664 000	31 091 000	31 339 000	31 593 000
Sum inntekter	-10 620 000	-7 080 000	-6 763 000	-6 749 000	-6 749 000	-6 749 000
Netto utgift	21 917 000	23 883 000	24 901 000	24 342 000	24 590 000	24 844 000

*Regnskap 31.12

Endringer gjort i rammen:

- Lønn og pensjon er justert i planperioden for hele tjenesten.
- Kjøkken på helsesenteret har fått økt stilling med 75 % ut juni 2017. Kjøkkenet har ansvaret for drift av kantina på skolen som er et eget prosjekt. Tilbudet har siden skolestart vært drevet av lærling i kokkefaget(besto fagprøven 8.nov.2016 med topp karakter). Fra 1.1.2017 settes inn egen ressurs(kostnadsøkning) fram til sommeren 2017 og driften evalueres.
- Kommunestyret vedtok i møte 17.10.16 å kjøpe vaskeritjenester fra Tana arbeidsservice/ASVO med tilhold lokalt i Berlevåg. Dette medfører ekstra kostnader i perioden.

- Økning i budsjettrammen fra 2016-2017 skyldes utgifter til/etablering av elektronisk meldingsutveksling mot sykehus og lønnsvekst(lønn og pensjon).
- Helse og omsorgstjenesten har i 2016 effektivisert administrasjonen ved å gå fra to teamledere på henholdsvis institusjon og hjemmetjenesten til en for begge. Effektivisering vises ikke i økonomisk forstand i første omgang, men på sikt vil det føre til en mer helhetlig og effektiv drift. Nå effektiviseres det ytterligere ved at kontorleder går inn i en turnushelg på institusjon/hjemmetjenesten i 14,55 % stilling. Kontorlederressursen reduseres tilsvarende. Effektivisering/innsparing her på kr 70 000.
- Kommunestyret vedtok i sak 64/15 å legge ned skjermet avdeling fra 2018 (tiltak 47). Dette skulle gi en innsparing på kr 500 000 hvert av årene. I tillegg ble det vedtatt å fjerne aktivitørstillingen (tiltak 64) fra 2018, noe som skulle gi innsparinger på kr 270 000 i året. Tiltakene ble løftet opp til ny behandling i formannskapet i september 2016, med tilbakemelding fra formannskapet om at enheten kan beholde både demensavdelingen og aktivitørstillingen, men må starte effektiviseringstiltak som gir innsparing på kr 770 000 fra og med 2018.
- Etter formannskapsmøte den 15.11.16 har enheten fått beskjed om å redusere rammen ytterligere fra 2019 med kr 161 000, og kr 326 000 i 2020.

Enhetens målsettinger og satsingsområder i hht. målkartet

Lokalsamfunnsutvikling

Pleie og omsorg skal bidra til positivt ved å tilby tjenester av vedtatt kvalitet som igjen bidrar til gode levevilkår. Befolkningen og de som kan tenke seg å bosette seg i Berlevåg kan føle seg sikker at de får de helsetjenestene de etter loven har krav på, og at de blir utført av kvalifisert personell.

Brukere og tjenester

Serviceerklæringer beskriver tjenester som etter enkelvedtak kan leveres fra pleie- og omsorgstjenesten, og hva tjenestene inneholder.

Kvalitetsindikatorer for tjenesten beskriver mer detaljert innholdet i tjenestene som leveres fra enheten.

Jf. Veileder for kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten, er tjenesten av god kvalitet når tjenestene er virkningsfulle, er trygge, involverer brukere og gir dem innflytelse, er samordnet og preget av kontinuitet, utnytter ressursene på en god måte og er tilgjengelige og rettferdig fordelt.

Rettferdig fordeling betyr ikke at alle får like tjenester, men at tjenestene vedtas etter faglig og individuell vurdering, og skjønn.

Organisasjon og medarbeidere

Pleie- og omsorg skal:

- Gjennomføre medarbeiderutvikling/kompetanseheving – internundervisning etter ønske og behov fra personalet, eksterne kurs i fagfelt hvor det trenges bedre kompetanse.

- Kontinuerlig å arbeide med organisasjonsutvikling i enheten—styrke tverrfaglighet, tiltak til å fremme samarbeid mellom avdelinger, rekruttering/sikre stabilitet av kvalifisert personell.
- Utvikle lederskapet gjennom deltakelse i lederutviklingsprogrammet, bidra til positiv/tydelig lederskap som lar personale bruke medbestemmelse, og på denne måten øke motivasjonen på arbeidsplassen.

Økonomi

Pleie- og omsorg skal bidra til:

- god økonomistyring—følge med og kontrollere måneds-, kvartals- og tertialrapporter
- økonomisk planlegging—bidra i budsjettprosessen
- budsjett disiplin/kostnadseffektivisering

Konsekvenser for enheten dersom rammene endres:

Betydelig endring/kutt i rammen kan føre til større belastning på personalet, lavere kvalitet på tjenesten og økte utgifter til vikarer.

KOMMUNAL ANDEL NAV:

NAV Berlevåg har hatt en god utvikling inneværende år. Mange av de planlagte målsettinger fra i fjor er gjennomført. NAV har prioritert aktivitetskravet til mange av våre brukere som mottar økonomisk bistand til livsopphold. Disse får en intensiv individuell oppfølging fra NAV. Dette betyr at mange brukere er i en eller annen form for aktivitet som ikke belaster sosialbudsjettet.

NAV har ingen brukere som mottar sosialhjelp i påvente av uføretrygd, som er mellomperioden fra arbeidsavklaringspenger stanses til uføretrygd innvilges. Samlet sett har NAV Berlevåg en positiv utvikling vedrørende budsjett.

Budsjettforslaget for NAV i planperioden er:

NAV	Regnskap 2015	Oppr.budsj		Budsjett i planperioden		
		2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	3 084 000	2 625 000	2 669 000	2 698 000	2 713 000	2 726 000
Sum inntekter	-774 000	-594 000	-594 000	-594 000	-594 000	-594 000
Netto utgift	2 310 000	2 031 000	2 075 000	2 104 000	2 119 000	2 132 000

NAV Berlevåg er pålagt å redusere utgiftene for 2019 med kr. 16 000 og 2020 med kr. 33 000. Det som ikke er ønskelig er en reduksjon i stillinger. Reduksjonen er derfor tatt på posten for sosial stønad.

NAV Berlevåg har pr. 2. tertial 2016 redusert de sosiale utgiftene med kr. 377 366. sammenlignet med samme tid i fjor. Grunnen er intensivering i oppfølgingsarbeidet overfor denne gruppen og krav til arbeid eller annen aktivitet.

NAV fortsetter dette arbeidet og mener å kunne redusere utgiftene ytterligere for 2019 og 2020 for og nå ønsket mål. Vilårsbestemmelsen i Lov om sosiale tjenester skal benyttes mer enn tidligere.

NAV er inne i en omfattende omorganisering /regionalisering på landsbasis. Da ingenting er avgjort i pr. d.d. i NAV Finnmark/partnerskapet, vil et effektiviseringstiltak være umulig å si noe sikkert om pr. nå.

Enhetens målsettinger og satsingsområder i hht. målkartet:

NAV Berlevåg har som målsetting å prioritere markedsarbeid for å få flere i arbeid eller annen aktivitet. I tillegg prioriteres tettere oppfølging av alle brukere, dette i et forebyggende perspektiv. Målet er en reduksjon i sykefraværet i hele Berlevåg kommune.

NAV Berlevåg har også et sterkt fokus på informasjon / opplæring av brukerne til å benytte NAVs elektroniske løsninger, som nav.no og kontakttelefonen.

DRIFT:

Driftsenheten består av 12,6 årsverk inkl. leder av driftsenheten, fordelt på 11 ansatte. Vi er fordelt på følgende måte. 2,6 i administrasjon, 5 driftsoperatører, og 5 vaskere. De økonomiske rammevilkårene settes i hovedsak av Kommunestyrets ressursbevilgning.

De lovmessige rammevilkår settes av overordnede organer. De økonomiske rammene strammes inn, mens tjenestebehovet som styres av pålegg fra overordnede organer, ønsker fra interne enheter og publikum øker. Dette skjerper kravene til effektivisering og omstilling.

Driftsavdelingen driver tjenesteproduksjon for kommunale enheter, slik som drift av bygninger, som omfatter vedlikehold av kommunale bygninger og anlegg, utleie boliger, renhold samt vaktmestertjenester.

Tjenester for innbyggere er drift og vedlikehold av vann- og avløpsnett, kommunale veier. Vi bistår også kirkelig fellesråd etter behov med gravetjenester og annet vedlikehold.

Teknisk drift har bidratt med å redusere og effektivisert driften slik at den totale økonomiske situasjonen for Berlevåg kommune er i balanse. Dette selv om teknisk drift har fått og vil få inn flere driftsområder, greier teknisk drift å levere tjeneste innenfor vedtatte kvalitetskrav. Brukerne stiller høyere krav til kvalitet og tilgjengelighet på tjenestene og dette øker i takt med utviklingen i velferdssamfunnet.

Sentrale nøkkeltall:

Drift administrasjon	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	7 035 000	7 131 000	6 035 000	6 141 000	6 179 000	6 220 000
Sum inntekter	-919 000	-145 000	-145 000	-145 000	-145 000	-145 000
Netto utgift	6 116 000	6 986 000	5 890 000	5 996 000	6 034 000	6 075 000

Beredskap	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	1 460 000	1 619 000	2 046 000	1 857 000	1 808 000	1 810 000
Sum inntekter	-182 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Netto utgift	1 278 000	1 519 000	1 946 000	1 757 000	1 708 000	1 710 000

Vann/avløp/ren.	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	8 062 000	3 704 000	4 052 000	4 080 000	4 109 000	4 138 000
Sum inntekter	-11 909 000	-8 930 000	-6 670 000	-6 670 000	-6 670 000	-6 670 000
Netto utgift	-3 846 000	-5 226 000	-2 618 000	-2 590 000	-2 561 000	-2 532 000

Kommunale bygg	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	8 750 000	6 001 000	4 038 000	4 113 000	4 113 000	4 113 000
Sum inntekter	-5 252 000	-2 795 000	-1 530 000	-1 530 000	-1 530 000	-1 530 000
Netto utgift	3 498 000	3 206 000	2 508 000	2 583 000	2 583 000	2 583 000

Veier/gateløp	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	4 060 000	3 979 000	4 399 000	3 334 000	3 334 000	3 334 000
Sum inntekter	-1 086 000	-691 000	-1 141 000	-76 000	-76 000	-76 000
Netto utgift	2 974 000	3 288 000	3 258 000	3 258 000	3 258 000	3 258 000

Endringer gjort i rammen:

- Teknisk drift har i budsjettet for 2017 lagt inn reduksjon av 2 stillinger, en vaktmester og en renholder.
- Innsparingstiltak for drift administrasjon, er å redusere posten for kjøp av tjenester fra Tana kommune på henholdsvis kr 70 000 i 2019 og kr 140 000 i 2020.
- Mange nyansettelser det siste året i brannberedskapet gjør at behovet for kompetanseheving er stort. Budsjettet til Beredskap er derfor økt med kr 140 000 i 2017.
- I budsjettet for vann- og avløp er det lagt inn et forslag om å øke driften med en 100 % stilling. Lønns- og pensjonsposten er økt med kr 530 000.
- Budsjettene for kommunale bygg er redusert med kr 433 000 i 2017, og kr 358 000 for resten av planperioden. Kuttene fordeles på postene for strøm, olje og vedlikehold.
- Budsjettet for veier og gater er økt med kr 50 000 til vedlikehold av Molvikveien.

- Det er satt av kr 450 000 til asfaltering av veier Berlevåg tettsted i 2017. Tiltaket finansieres ved bruk av disposisjonsfond.
- Det er satt av kr 615 000 til trafikksikkerhet på gatelys. Tiltaket finansieres ved refusjon fra staten på kr 465 000, og kr 150 000 bruk av disposisjonsfond.

Enhetens målsettinger og satsingsområder i hht. målkartet:

Lokalsamfunnsutvikling, brukere og tjenester

Berlevåg kommunes teknisk drift skal levere tjenester i henhold til interne og eksterne krav. Ambisjonsnivå er å være en synlig og kvalitativt enhet som ser samfunnets behov og løser utfordringer raskt og effektivt, og fremstår som en bruker – og serviceorientert enhet. I 2017 starter to store prosjekter. Det største er bassengprosjektet der byggestart vil være mai 2017 og slutføres medio 2108. Samtidig vil teknisk drift bygge en ny driftsbygning som vil frigjøre arealer på Rådhuset. Torget 4 og Kongsfjord skole er lagt ut for salg.

Organisasjon og medarbeidere

Teknisk drift har slitt med høyt sykefravær i 2016 på rekke tjeneste områder. Dette har resultert i økt slitasje på de som er igjen på jobb og det har samtidig vært svært vanskelig å skaffe vikarer. Vi har i 2016 vært i tett dialog med NAV for å benytte ledige ressurser i lokalsamfunnet, men på dette området er tilgjengeligheten også svært begrenset. Det ble lagt inn kutt i to stillinger for 2017 i økonomiplanen 2016 – 2019, disse er fortsatt med som kutt for 2017. Den daglige oppfølgingen av drift og renholds ansatte er flyttet over på de til merkantile stillingene i teknisk drift. Teknisk drift kjøper merkantile tjenester av Tana kommune på byggesaksbehandling, miljø og forurensning og lignende, samtidig kjøpes det plantjenester fra Sweco.

Økonomi

Teknisk drift skal bidra til en kostnadseffektiv og rasjonell tjenesteproduksjon for å imøtekomme Berlevåg kommunes økonomiske utfordringer i fremtiden, men er skåret helt inn til benet på rekke områder. Ostehøvel kuttene er nå over for teknisk drift slik at de kuttene som vi kommer i fremtiden vil være kutt i tjenestetilbudet.

Konsekvenser for enheten ved endringer i rammen:

Flere bygninger kan vurderes stengt, disse er Kongsfjord skole, samfunnshuset og Torget 4. På disse bygningene kan vi oppnå et kostnadskutt bare på strøm på ca. 200000,-, da er ikke forsikringer, olje, bruk av driftsfolk ol. tatt med. Konsekvensen vil ikke vær så stor ved å stenge Kongsfjord skole og Torget 4, men ved å stenge Samfunnshuset vil dette gå utover kino, ungdomsklubb og andre aktiviteter ved bygget.

Utvidet kutt i antall ansatte er også vurdert, men driftsenheten har i de siste årene redusert antall ansatte og siste kutt var til 2017 budsjettet med 2 ansatte. Reduksjonen vil føre til at dere som brukere ikke vil få de brukertjenestene vi før har prøvd å bistå med, f. eks påfølgende rydding, bistand ved div. arrangementer, møbelmontering, henting av varer og mye mer. Driftspersonalet vil heller ikke ha samme tilgjengelighet som i dag. Det kan også føre til at skader og andre reperasjoner ikke vil bli like raskt utbedret som tidligere.

Brukere av renhold vil dette bety at renholderens fleksibilitet blir borte, det vil ikke bli mulig å gå tilbake til ett rom som var opptatt når det skulle renholdes, heller ikke ta ett rom ekstra fordi det skal skje noe spesielt el. Det vil også flere steder bli slik at renholder kommer på ett mer ugunstig tidspunkt for dere, selv om vi etter beste evne prøver å få dette til å fungere optimalt mellom deres aktivitet og vår tjeneste. De ekstra brukertjenester fra renholder vil også opphøre, det være seg å ta ut søppel, rydde opp fra gulvet, sette på plass bord/stoler og mye mer, men dette vil renholdsgrensesnittet styre.

NÆRING OG UTVIKLING:

Budsjettforslaget for Næring og utvikling i planperioden er:

Næring og utvikling	Regnskap	Oppr.budsj.	Budsjett i planperioden			
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum utgifter	2 067 000	2 180 000	2 494 000	2 520 000	2 548 000	2 576 000
Sum inntekter	-2 208 000	-1 520 000	-1 520 000	-1 520 000	-1 520 000	-1 520 000
Netto utgift	-141 000	660 000	974 000	1 000 000	1 028 000	1 056 000

Befolkningsutvikling, herunder sammensetning: Konsekvenser

Folketallet i kommunen var ved 2. kvartal 2016, 987 personer. 2.kvartal 2009 var tallet 1061. I løpet av 7 år er folketallet redusert med 74 personer. Til tross for en fireårsperiode som omstillingskommune med 20 friske millioner til stimulering til vekst, har den negative befolkningsutviklingen ikke endret seg.

Konsekvensen av befolkningsutviklingen vil for organisasjonen Berlevåg kommune være at det blir færre inntekter til å drive pleie og omsorg, som er den dyreste delen av kommunens virksomhet.

Alderssammensetningen bærer heller ingen bud om en positiv befolkningsutvikling på kort sikt.

For samfunnet betyr det færre arbeidstakere og større rekrutteringsproblemer for arbeidsgiverne, og det betyr også færre personer som bidrar til samfunnet med skatteinntekter.

Næringsutvikling: Konsekvenser og utfordringer

I løpet av de siste par årene har det i tillegg vært betydelige vekstimpulser for næringslivet i kommunen.

Dynamoen har vært store utbyggingsprosjekter som bygging av ny skole og en større mudring og utbygging av havnen.

Virksomheter som har høstet, har i hovedsak vært de som leier ut bolig, selger overnatting, mat og drikke. Berlevåg har dessverre manglet aktører som ha kunnet bidratt med levering av Elektro og VVS tjenester. Kommunen har tatt grep i forhold til

å aktivt oppsøke aktører som kan levere denne type tjenester, og som kan tenkes å etablere seg i Berlevåg.

Også fiskere har opplevd en betydelig bedring av betingelser, dette skyldes blant annet en svekking av kronkursen og gode fiskebestander. Reiselivsnæringen er i langsom vekst, med Kongsfjord Gjestehus i spissen. Kommunen har få kompetansearbeidsplasser, og det er vanskelig å rekruttere kompetanse til ledige stillinger.

Utviklingen i folketallet gir konsekvenser for alle bedrifter, men på forskjellig vis.

For bedrifter som betjener det lokale markedet, betyr mindre befolkning mindre omsetning. Det kan, og vil føre til nedleggelse av tjenestetilbud som samfunnet trenger.

For bedrifter som ikke omsetter varer eller tjenester lokalt, vil det være vanskeligere å beholde ansatte når lokalt tjenestetilbud begrenses.

En positiv næringsutvikling krever tilførsel av kapital, både finansielt og kompetanse. Det krever virksomheter som evner å se eksterne markeder, og som kan bygge nettverk og allianser.

Berlevåg har beredt grunnen for vekst med både havneutbyggingen og ved å aktivt søke aktører som vil ha en berettiget eksistens basert på kommunens naturlige konkurransefortrinn, som nærhet til fisk og vindkraft.

Det finnes en mengde muligheter å skape godt utkomme i Berlevåg.

Hovedutfordringen er å finne talenter som evner å materialisere mulighetene, og som vil skape seg en framtid i Berlevåg.

Økonomisk oversikt drift i planperioden:

Budsjettforslaget som er beskrevet ovenfor gir følgende hovedoversikt drift:

HOVEDOVERSIKT DRIFT	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Brukerbetalinger	-3 481 000	-3 345 000	-3 215 000	-3 215 000	-3 215 000	-3 215 000
Andre salgs- og leieinntekter	-11 244 000	-10 093 000	-8 291 000	-8 291 000	-8 291 000	-8 291 000
Overføringer med krav til motytelse	-20 426 000	-12 265 000	-12 294 000	-11 196 000	-11 233 000	-11 272 000
Rammetilskudd	-62 989 000	-63 531 000	-66 738 000	-67 435 000	-68 109 000	-68 790 000
Andre statlige overføringer	-110 000	-294 000	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Andre overføringer	-51 000	-45 000	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
Skatt på inntekt og formue	-20 475 000	-20 956 000	-21 062 000	-21 062 000	-21 062 000	-21 062 000
Eiendomsskatt	-4 639 000	-5 320 000	-5 820 000	-6 320 000	-6 320 000	-6 320 000
Andre direkte og indirekte skatter	-104 000	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSINTEKTER (B)	-123 520 000	-115 848 000	-117 565 000	-117 663 000	-118 374 000	-119 094 000
Lønnsutgifter	60 975 000	61 338 000	62 923 000	63 147 000	64 120 000	65 359 000
Sosiale utgifter	8 436 000	10 878 000	11 060 000	10 985 000	10 898 000	10 856 000
Kjøp varer/tj. som inngår i komm tj.prod.	23 705 000	21 219 000	19 299 000	18 034 000	17 935 000	17 764 000
Kjøp av varer/tj. som erstatter komm tjprod	9 236 000	9 831 000	11 043 000	11 013 000	10 943 000	10 843 000
Overføringer	9 830 000	7 248 000	7 296 000	7 296 000	7 280 000	7 233 000
Avskrivninger	6 120 000	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	118 302 000	110 514 000	111 620 000	110 475 000	111 175 000	112 054 000
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-5 218 000	-5 334 000	-5 945 000	-7 189 000	-7 199 000	-7 040 000
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-3 375 000	-2 945 000	-2 945 000	-2 945 000	-2 945 000	-2 945 000
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-142 000	-168 000	-168 000	-168 000	-168 000	-168 000
SUM EKSTERNE FINANSINTEKTER (E)	-3 517 000	-3 113 000	-3 113 000	-3 113 000	-3 113 000	-3 113 000
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifte	2 632 000	3 973 000	3 399 000	3 781 000	3 672 000	3 520 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	5 785 000	6 157 000	6 434 000	6 830 000	6 987 000	6 980 000
Utlån	138 000	150 000	150 000	150 000	150 000	150 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	8 555 000	10 280 000	9 983 000	10 761 000	10 809 000	10 650 000
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANS.	5 038 000	7 167 000	6 870 000	7 648 000	7 696 000	7 537 000
Motpost avskrivninger	-6 120 000	0	0	0	0	0
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-6 300 000	1 833 000	925 000	459 000	497 000	497 000
Bruk av tidligere års regn.messig mindreforbruk	-6 542 000	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-2 672 000	-622 000	-675 000	-75 000	-75 000	-75 000
Bruk av bundne fond	-2 732 000	-2 419 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Bruk av likviditesreserve	0	0	0	0	0	0
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-11 946 000	-3 041 000	-1 375 000	-775 000	-775 000	-775 000
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	6 531 000	1 118 000	360 000	226 000	188 000	188 000
Avsetninger til bundne fond	2 996 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER (K)	9 527 000	1 208 000	450 000	316 000	278 000	278 000
REGN.MESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-8 718 000	0	0	0	0	0

Administrasjonen klarer ikke med dette budsjettforslaget å nå vedtaket som ble gjort i kommunestyret i juni om netto resultatgrad på 1,25 %. Budsjettforslaget gir negativ resultatgrad i i hele planperioden. Årsaken er at brutto driftsresultat ikke er høyt nok til å dekke renter og avdrag på lån.

Budsjettforslaget som er beskrevet gir følgende budsjettskjema 1A og 1B:

BUDSJETTSKJEMA 1A	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Skatt på inntekt og formue	-20 475 000	-20 956 000	-21 062 000	-21 062 000	-21 062 000	-21 062 000
Ordinært rammetilskudd	-62 989 000	-63 531 000	-66 738 000	-67 435 000	-68 109 000	-68 790 000
Skatt på eiendom	-4 639 000	-5 320 000	-5 820 000	-6 320 000	-6 320 000	-6 320 000
Andre direkte eller indirekte skatter	-104 000	0	0	0	0	0
Andre generelle statstilskudd	-110 000	-294 000	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Sum frie disponible inntekter	-88 317 000	-90 101 000	-93 730 000	-94 927 000	-95 601 000	-96 282 000
Renteinntekter og utbytte	-3 375 000	-2 945 000	-2 945 000	-2 945 000	-2 945 000	-2 945 000
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Renteutg. prov. og andre finansutg.	2 632 000	3 973 000	3 399 000	3 781 000	3 672 000	3 520 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	5 785 000	6 157 000	6 434 000	6 830 000	6 987 000	6 980 000
Netto finansinntekter/-utgifter	5 042 000	7 185 000	6 888 000	7 666 000	7 714 000	7 555 000
Dekning av tidl års regnskm merforbruk	0	0	0	0	0	0
Til bundne avsetninger	2 996 000	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Til ubundne avsetninger	6 531 000	1 118 000	360 000	226 000	188 000	188 000
Bruk av tidl års regnskm mindreforbruk	-6 542 000	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne avsetninger	-2 672 000	-622 000	-675 000	-75 000	-75 000	-75 000
Bruk av bundne avsetninger	-2 732 000	-2 419 000	-700 000	-700 000	-700 000	-700 000
Netto avsetninger	-2 419 000	-1 833 000	-925 000	-459 000	-497 000	-497 000
Overført til investeringsbudsjettet	0	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-85 693 000	-84 749 000	-87 767 000	-87 720 000	-88 384 000	-89 224 000
Sum fordelt til drift fra skjema 1B	76 975 000	84 749 000	87 767 000	87 720 000	88 384 000	89 224 000
Merforbruk/mindreforbruk	-8 718 000	0	0	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 1B	Regnskap 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018	Budsjett 2019	Budsjett 2020
Politisk virksomhet	2 554 000	2 130 000	2 307 000	2 254 000	2 337 000	2 257 000
Sentraladministrasjon	7 463 000	8 143 000	8 541 000	8 686 000	8 781 000	8 879 000
Fellesutgifter	3 803 000	3 679 000	3 979 000	3 879 000	3 852 000	3 825 000
Prosjekt Sentraladm	312 000	293 000				
Undervisning	14 473 000	16 205 000	16 367 000	16 859 000	17 095 000	17 336 000
Barnehage	3 913 000	3 583 000	4 894 000	4 839 000	4 673 000	4 774 000
Kultur	1 344 000	1 331 000	1 397 000	1 415 000	1 434 000	1 453 000
Prosjekt Undervisning	124 000	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Prosjekt Kultur	-2 000					
Barnevern	2 800 000	3 348 000	3 284 000	3 350 000	3 397 000	3 444 000
Primærhelsetjenesten	5 391 000	6 439 000	6 703 000	7 225 000	7 297 000	7 369 000
Pleie og omsorg	22 010 000	24 194 000	24 990 000	24 431 000	24 679 000	24 933 000
NAV	2 334 000	2 031 000	2 075 000	2 104 000	2 119 000	2 132 000
Prosjekter Helse	7 000					
Drift administrasjon	6 416 000	6 986 000	5 890 000	5 996 000	6 034 000	6 075 000
Beredskap	1 277 000	1 519 000	1 946 000	1 757 000	1 708 000	1 710 000
Vann/avløp/renovasjon	-6 177 000	-4 507 000	-2 618 000	-2 590 000	-2 561 000	-2 532 000
Kommunale bygg	3 662 000	4 406 000	2 508 000	2 583 000	2 583 000	2 583 000
Veger/gatelys	3 129 000	3 438 000	3 858 000	3 258 000	3 258 000	3 258 000
Eiendomsskatt	33 000	200 000				
Prosjekt Drift	245 000					
Næring og utvikling	1 004 000	1 317 000	1 631 000	1 657 000	1 685 000	1 713 000
Prosjekt Utvikling	814 000					
Prosjekt Plan	45 000					
SUM	76 974 000	84 750 000	87 767 000	87 718 000	88 386 000	89 224 000

Bakgrunn:

Vurdering:

Vedlegg:

VAR-GEBYR 2017

Saksbehandler: Arild Hammeren

Arkiv: 231 M30

Arkivsaksnr.: 16/835

Saksnr.: Utvalg

Møtedato

73/16 Formannskapet

29.11.2016

/ Kommunestyret

Innstilling:

VAR-gebyrer for 2017 vedtas slik det framkommer i saksframlegget.

Saksutredning:

Bakgrunn:

Vurdering:

Vedlegg:

Saksutredning fra Momentum.